A. Nuri Güntekin

Öğretmenler, Cumhuriyet sizden fikri hür, vicdanı hür nesiller ister!

ATATÜRK

SAHİBİ ve SORUMLU MÜDÜRÜ
TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI ADINA
İ. SAFA GÜNER
Teknik Sekreter: Murat ŞEN
HABERLEŞME ADRESİ:
Ihlamur Sk. No: 10/6 - 7 Yenişer — ANKARA
Telefon: 17 49 27
Dizgi ve Tertip: TÖYKO matbaası
Baskı: Devintes Matbaası

15 Günde Bir Çıkar
Fiyatı 25 Kr.
Yıl: 1 Sayı: 7

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

MAYIS
20
Pazartesi
1968

HALKIN DİLİNDEN

- EGEMEN : Dediği dedik Çaldığı düdük.
- BAĞIMSIZ : Kendi başına buyruk.
- UYDU : Cebine teklik Çantada keklik. S. G.

Samsu'na çıkan Kemal Atatürk'te

Emperyalizmi ve Sömürü Düzenini Yıkma Amacı Vardı

1919 Mayısının 19'unda Samsun'a çıkan Atatürk'te Osmanlı İmparatorluğunu paylaşma hırsı içinde bulunan emperyalistlerin pençesinden yurdu kurtarma emeli yanında halkı sömüren bir düzeni yıkma amacı da vardı.

EMPERYALİZMİN TEHDİDİ

Aradan yarım yüzyıl geçtiği halde Türk Ulusu'nun hâlâ emperyalizmin tehdidini ve sömürünün azgın baskısını hissetmesi gerçekten bir talihsizliktir. Türkiye'nin istiklâl ve Cumhuriyetini gençliğe emanet eden Önder Atatürk başladığı gün bile eserinin bu denli tehlikelerden temelli kurtulamıyacağını kestirmiş bulunuyordu. Bağımsızlığı koruyabilmenin, kurtarmak kadar önemli ve zor olduğu her geçen gün daha açık ve seçik olarak anlaşılmaktadır.

Avrupanın kökleşmiş demokrat ülkelerinde gençliğin özgürlük için çırpınış içinde bulunması devrimiz emperyalizminin eskisinden de korkunç olduğunu göstermektedir.

GENÇLİĞİN ÖĞRETMENLERİ

50 yıl önce ana ve babalarının kanları ile kazanılmış istiklâlimizi bütün nitelikleri ile koruma heyecanı içinde bulunan gençliğin öğretmenleri olarak onların bayramla-

(Devamı sayfa 4'de)

Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı gösterilerinden bir görünüş

ÖĞRETİM YILI BİTTİ

Sürgünler Bitmedi...

Milli Eğitim Bakanı 18 Eylül 1967 akşamı Ankara Radyosunda konuştu ve ilköğretim haftasını açtı. Neler demedi neler! Halka şuur mu aşılamadı, öğretmene huzur mu vaadetmedi, İlköğretimin 3 - 4 yıl içinde gerçekleştirileceğini mi demedi. Yeni program denenmelerinden söz etti ve önümüzdeki yıl bu yeni programın tüm okullarda uygulanacağını söyledi. Ama, nedense bilmem 1968'in bahar aylarında yaptığı bir gezide Sayın Bakan, ilkokullarda eski programa dönüleceğini ilân ediverdi. Eh yaz-boz'umuz boldur. Ortaöğretimin imtihan ve Sınıf Geçme Yönetmeliğinin tatlı komik serüveni de bu yılın marifetlerinden değil mi?

Bir hafta sonra 26 Eylül 1967'de Orta öğretim kurumları açılıyordu. İlhami Ertem büyük hizmetlerinin listesini gene radyodaki konuşmasında okudu. 1967 - 1968 öğretim yılını eğitimde reform ve hamle yılı olarak açtı. Ömrü ancak 4 ay süren (İmtihan ve Sınıf Geçme Yönetmeliği) ni övdü de övdü. Sonra da şubatta, itfaiye görevlisi gibi bu yönetmeliğin tepkilerini söndürmek üzere yerdi de yerdi. İşte Milli Eğitimimizin reform yılı olan bu yılın bir ürünü böyle verildi. Ama Bakan'ın suçu günahı ne? Uzmanlar versin hesabını, halk çeksin cezasını!

Bakan ilköğretim haftası konuşmasında öğretmenlere "Birçok maddi ve manevî sıkıntılarınız vardır. Bunları biliyor, bütün gücümüzle bunları halle çalışıyoruz."

Sonra da orta öğretimin a[illegible] ilişkin mutkunda da gene öğretmene "Büyük bir feragat ve asil bir tevazu içinde başarı ile yapmakta olduğunuz bu kutsal görevin şerefi sizi yükseltmekte, milletçe size duyulan saygıyı artırmaktadır." demiştir.

Milli Eğitim Bakanının yaptıklarına bakınca insan onun eğitime ilişkin birşey bilmediğini sanıyor. Oysa bakınız neler biliyormuş. Öğretmenlerin dertlerini de biliyor şereflerini de.

Ve Öğretim Yılı Başlıyor

Reform yılı ve hamle yılı ve huzur yılı bu...

Varan biiir. Çorum ilköğretim müfettişi Kâmil Karade-

(Devamı sayfa 4'de)

—oOo—

TÖS'lü iki Öğretmenin Pencereleri Taşlandı.

Divriği'de 23 Nisan Ulusal ve Egemenlik Bayramının mutlu akşamında mutsuz bir gece yaşıyan iki öğretmen; Cumhuriyet İlkokulu öğretmeni Hasan Döne ile Atatürk İlkokulu öğretmeni Ali Ergün'ün pencerelerine taş atıldı. Taşlara bağlı kâğıtta "fazla konuştunuz hayatınız tehlikededir" cümlesi yazılıydı. Durum savcılığa aksedildi. Fakat ilçedeki tüm öğretmenler, gericilerin bu eylemine bir kez daha üzüldüler.

—oOo—

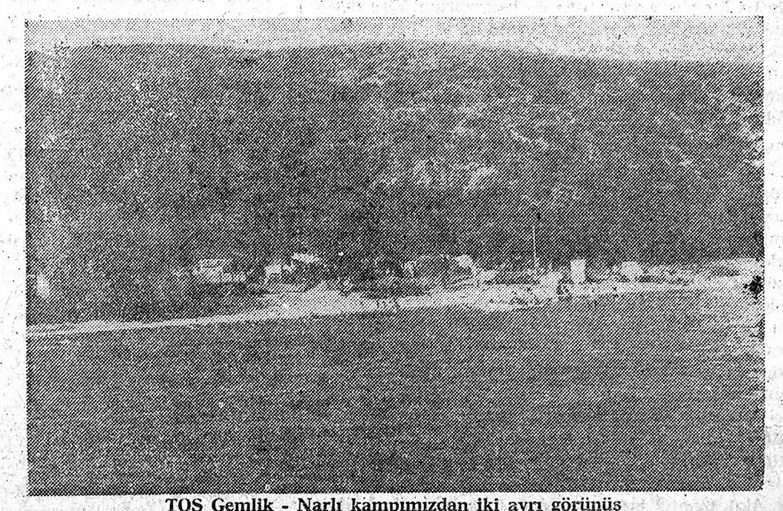

TOS Gemlik - Narlı kampımızdan iki ayrı görünüş

NARLI-GEMLİK DİNLENME KAMPI AÇILIYOR

TöS'lü Öğretmenin bütçesine göre tek dinlenme yeri

Kâr amacı gütmeyen kampımız, geçen yılın tecrübesinden yararlanarak, eksikleri giderilmiştir. Kampımız 21 Haziran - 29 Ağustos tarihleri arasında açık olup, onar günlük devreler halindedir.

1 — KAMP YERİ :

"TÖS Narlı Kampı" adıyla hizmete açılacak kamp, Gemlik körfezinin kuzey yakasında, Gemlik ilçesinin 12 Km. batısındaki Narlı Köyüne 500 metre mesafede, küçük bir koyun içindedir. Kamp yerinin batı ve kuzeyi küçük sırtlarla çevrili olup, poyraza tamamen kapalıdır.

Kumsal 15 metre genişliğinde ve 200 metre uzunluğundadır. Deniz durgun ve sığdır.

Doğa güzelliğinin etkileyici bir örneğidir.

2 — NASIL GİDİLİR :

Narlı köyünün bağlı olduğu Gemliğe, iki yolla gidilir. Kara ve Deniz yolu.

Gemlik, İstanbul - Bursa asfaltı üzerinde olup, Bursa'ya 30 Km.'dir. Günün hemen her saatinde taşıt bulmak mümkündür. Bursa'dan Gemliğe, 10-15 dakika ara ile minübüsler kalkmaktadır. Fiatı 150 kuruştur. Kalkış yerleri: Bursa Garajı, ya da Yeniyol Caddesindeki Gemlik dolmuş

(Devamı sayfa 4'de)

2. Başkanımız Devlet Personeli Dairesi Başkanını Ziyaret etti.

İkinci Başkanımız İ. Safa Güner, Hukuk Bürosu Müdü-

dü Nevzat Helvacı ile birlikte Devlet Personeli Dairesi Başkanı Niyazı Akı ve Daire Genel Şekreterini ziyaret etmişlerdir.

Personel Daire Başkanı ile Tâyin - Nakil Komisyonlarında bulundurulacak temsilcilere ilişkin aşağıda tam metni yazılı genelge üzerinde görüşülmüştür.

Yürürlükte bulunan kanunlara göre adı geçen komisyonlarda sendikamız şubelerinin temsilci bulundur-

(Devamı savfa 4'de)

72. KOĞUŞ OYUNU KOĞUŞTURMAYA UĞRADI

Gerede Şubemizin sahneye koyduğu "72. KOĞUŞ" kafası örümceklilerin hoşuna gitmedi. İmam - Hatip Okulunda çalışanlardan biri, şubemizin çalışmalarını baltalamak amacı ile oyunu kötüleyici yayınlar yaptırdı. Bu yayınlara dayanarak soruşturma açıldığı haberini aldık. Ankara'da savcı yok mu ki geçen yıl Ankaralılar aylarca aynı oyunu seyrettiler.

Öğretmenler Neler ve Kimler İçin Sürülüyor

1 — Antalya'dan sürülenler fotokopilerde gördüğünüz belgelerle yapılan sarfiyatı ortaya çıkardılar ve dairede yapılan bazı yolsuzlukları adalete ulaştırdılar.

2 — Kütahya'dan sürülenler, 6. sayımızda bildirdiğimiz üzre odasının döşenmesi için okul müdürlerini ve koruma derneklerini seferber eden, 27 Mayıs sembolünü törene sokmayan ve okul inşaatı işlemlerinde bulanık bazı eylemlere konu olan bir müdürün hatırı içindir.

3 — Kocaeli'nden sürülenler ise bu sayımızda yalanlaması yayınlanan ve "Ben partinin müdürüyüm, Vali de kim oluyor?" diyebilecek kadar partizan bir müdürün kaprisleri kurbanıdırlar. Unutmayınız tekzipler bir yönü ile tasdiktirler.

Şimdilik bu kadar...

MAHKEME ELİYLE ALDIĞIMIZ TEKZİPTİR

TösGa zet esiMüdü

rlüğüne (Ihlamur Sokak No: 16 - 17) Yenişehir - ANKARA Gazetenizin 20 Nisan 1968 tarih ve 5. sayısında "Sabri Bey sınavda" başlığı altında yayınlanan ve Kocaeli İl'inde yapılan Fen Lisesi imtihanlarına gölge düşürücü, aynı zamanda imtihan komisyonu ve Milli Eğitim Müdürü Sabri Yahşi'yi töhmet altında bırakacak nitelikteki yazınızın hakikatle hiçbir ilişkisi yoktur.

Şöyle:1 - Evvelâ Milli Eğitim

(Devamı sayfa 4'de)

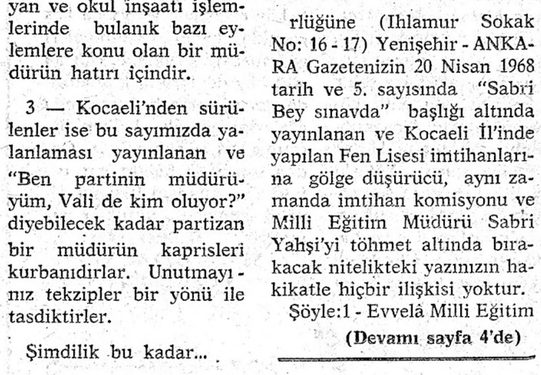

Büyüklerin işine karışılmaz...

Başyazı

Lokalcilik!..

FAKİR BAYKURT
Genel Başkan

Öğretmen örgütlenmesinde bir eğilimin adı çıktı: Lokalcilik! Devrimci arkadaşlar haklı olarak buna bir küçümseme anlamı katıyorlar. Hele sendikacılığa boşverildiği zaman bu söz bir ayıplamayı da dile getiriyor.

Bilindiği gibi "lokal" yer demektir. Toplumsal savaşta lokalcilik, dar görüşlü bölgecilik anlamına da gelir ama, onu burada konu dışı tutalım. Derneklerde, sendika şubelerinde üyelerimizin toplandığı, oturup dinlendiği ve biraz da eylendiği yerlere "lokal" diyoruz. Hakkı Tonguç, ömrünün sonunda, bir Avrupa gezisi yapmıştı. İzlenimlerini o zaman Isparta köy öğretmenlerinin yayınladığı "Demet" dergisinde yazmıştı. Tonguç, Avrupa öğretmenlerinin çok iyi örgütlendiğini, fakat bizdeki gibi özel lokalleri bulunmadığını, öğretmenlerin halkın onlarla "anca beraber, kanca beraber" olduklarını belirtiyordu.

Avrupa öğretmenleri ki, sorunlarını aza indirmişlerdir. Bizim ise önümüz, ardımız dağlar gibi sorun dolu. Halkımız uyandırılacak. Gençlerimiz, çocuklarımız yarının diri yurttaşları olarak yetiştirilecekler. Halkın ve öğrencilerin önü alabildiğine kapalı. Parası olmayana orta ve yüksek öğrenim olanağı yok. Bu yüzden yönetim cansız. Dış politikamız bağımlı. Maliyemiz zayıf. Halkın büyük gücü devlet çarkını döndürmeye katılmıyor. Belli başlı güçler örgütsüz. Mevcut örgütler birbirine girmiş. Çalışmada, bölüşmede ancak binlerle anlatılabilen farklar var. Öğretmenlerin kendileri, eşleri, çocukları bakımsız ve meslek, baskı altında. Milli Eğitim, milli olmaktan uzak...

Biz, böyle zamanda, öğretmenlerin, halktan ayrılıp lokallere çekilmelerine, oyuna, eğlenceye dalmalarına, geç vakitlere kadar kafa çekmelerine iyi gözle bakmıyoruz. Örgütlenmeyi, lokal işletmek biçiminde anlayan ve uygulayan arkadaşlarımızı ayıplıyoruz. Bugün onun günü değildir. Daha uzun zaman onun günü olmayacaktır.

Dolaşırken görüyorum: Dernekler, sendika şubeleri paraya kıyıp iyi yerler tutmuşlar. Bir bölümü "büfe" bir bölümü "oyun yeri", bir bölümü "salon" yapmışlar. Okuma yeri yok. Bir masa ayırmışlar, gürültüden okumak mesele! Haftada, on beşte bir toplanıp sorunlarımızı tartışmak, bir konferans dinlemek yok. Varsa da oyun, yoksa da oyun, içki!.. Ne anladık biz bu sendikacılıktan? Hani kitap klüpleri kuracaktık? Hani Çan Yayınlarını % 50 indirimle alacaktık? Çoğu yerde hiçbirinden eser yok...

Evet, lokallerde toplanalım. Oynayalım ve dinlenelim. Çünkü yoruluyoruz. Çünkü alışmışız. Fakat bir yere kadar! "Üye olmayanlar giremez!" yazıları hemen kalkmalı. Lokallerimize halk da gelmeli. Ve biz halkın kahvesine koşarak gitmeliyiz. Ve biz, lokalciliği bir an önce bırakıp, görevimiz ve sorumluluğumuz olan sendikacılığa girişmeliyiz. Çağımız bunu gerektiriyor. Tarih bunu emrediyor.

ÖĞRETMENE MEKTUP

Tonguç'un Selâmı

İ. SAFA GÜNER

Meslektaşlarım,

Öğretim yılının bitiminde ibret verici bir selâm olayını, ilgililerin bilmesinde yarar gördüğüm için yazıyorum.

1946'da Tonguç'u İlköğretim Genel Müdürlüğünden ayırdılar, yerine Yunus Kâzım Köni'yi getirdiler. 1951'de Köni'yi uzaklaştırdılar. Köni'nin zamanında yapılan ünlü işlerden biri Tonguç'un Bakanlık emrine alınmasıydı. Sonrara, özellikle Köy Enstitülerinin ıslâhı amacıyla adam aradılar, Ferruh Sanır'ı buldular. Bu zat birçok yağlı lokmalar bulup politikacıların ağzına sundu. Birgün geldi ki av tükenir gibi oldu. Ya da lokmalar dikenli çıktı ve avurtları tırmaladı. Sanır'ı attılar. İlköğretim seferberliğinin komutası, şimdiki Genel Müdürün eniştesine verildi. O da gününü doldurdu. Ve yerine onun yerine, onun da yerine derken İlköğretim Genel Müdürlüğüne bugünkü kişi getirildi.

Yunus Kâzım Köni, değişik bir iktidarın seçtiği kişi değildi. 1946'dan öncekilerin yöneticisiydi. O partinin programında yeralan "Tüm köyleri okula kavuşturmak ve halkı yüzde yüzü ile ilköğrenim kurumlarından geçirmek.." ilkesinin uygulayıcısıydı. Hiç değilse öyle olmalıydı. İlköğretimin gerçekleştirilmesi yolunu açan Köy Enstitülerinin esprisinde halkın yaşama koşullarına yeni bir biçim verme, üretim biçimlerini değiştirme, ekonomik olanakları başkalaştırma kısacası ulusun yaşantısında bir ferahlık, bir rahatlık getirme amacı vardı. Bunun olup olmadığı gözümüzün önündedir. Ancak belli başlı şeylerden biri Yüksek Köy Enstitüsü'nün kapatılması, biri de Kızların ayrılıp iki enstitüde toplanmasıdır. Görünen bu iki eyleme köy okullarının yapım yöntemlerindeki değişimi de katmalıyız. Halk okulunu yapmaktan alakondu. Köye gerekli eleman yetiştiren enstitülerin köyle, köylü ile, halkla bağları koparılma çığırına girdi. Okul sayılarının artış oranı yıldan yıla düştü sonra durdu. Bu tersine bir gelişimdi. Nedeni, ilköğretim seferberliğinden verilen ödünlere dayanıyordu. Köy Enstitüleri programlarında iş eğitimini budamak, köy okullarında uygulama bahçelerini daraltmak, okul yapımı düzenini değiştirmek, öğrenci devamının peşini bırakmak, adım adım gerilemekten başka ne anlama gelir?

Sözde milliyetçilik akımının alım - satım önderliğini yapan bir bakan, onyıl kadar önce Karadeniz kasabalarından birinin öğretmenler lokalinde, halkın okutulması çabalarını engelleyici davranışlarını bağıra bağıra dile getirdi. Köy Öğretmenleri devamı sağlamada çektikleri sıkıntı-

(Devamı sayfa 4'de)

Danıştay Kararları ve Memurlar

Ahmet Nuri MACİT

Hukuk devleti deriz. Yasaların hâkimiyetinden söz ederiz, Ama gene de hukuka aykırı, yasalara uymayan davranışlar içersinde bulunuruz. İnsanlar, ister bir müessesenin yönetiminde bulunsunlar, isterse birey olarak yurttaşlık görevlerini yerine getiren bir yurttaş olsunlar; yasalara saygı duymak ve yasalara uymak zorundadırlar. Yasalara uyulmadığı, saygı duyulmadığı zaman devlet devletlikten çıkar, keyfi yönetim başlar ve anarşi doğar.

Bu kısacık girişten sonra konunun açılmasına geliyorum:

Türkiye Cumhuriyetinde Devlet Memurları, Anayasa ve ona uygun yasalarla yönetilir. Hizmetler yasa ve yasalara uygun yönetmelikler içersinde görülür. Amirin yetkileri de yasalarla sınırlandırılmıştır. Hal böyleyken yöneticilerle memurlar arasında anlaşmazlıklar olagelmiştir ve olagelmektedir. Bu anlaşmazlıkları halledecek en yüksek idari mahkeme olarak ta DANIŞTAY kurulmuştur. Memur haksızlığa uğradığına kanaat getirirse Danıştay'a başvurarak bağlı bulunduğu yönetim kurumunu şikâyet eder. Danıştay'da anlaşmazlığı, şikâyetleri, savunmaları karşılıklı dinler ve bir karara bağlar. Taraflar bu karara uymak zorundadırlar. Anlaşmazlık bu suretle çözülmüş olur.

Ama gel gör ki, Türkiyemizde Danıştay kararları idari makamlar tarafından çok kez uygulanmaz hale gelmiştir.

Şimdi, devlet memurlarının her zaman karşılaştıkları, töhmet altında tutuldukları ve çok kez de cezalandırıldıkları bir hususu açıklamak ve Yüksek DANIŞTAY'ın karar suretini buraya almak istiyorum. Bu kararı okuyuculara sunmakla iyi bir görev yaptığıma da inanıyorum. Zira devlet memurlarımızın her zaman başlarının derdi olan bu konu büyük çoğunluğun gözünden kaçmış olabilir kanısındayım. Hattâ öyle gözden kaçmış ki, yöneticilerin gözünden bile kaçmış olduğu yeni hazırlanan yönetmeliklerden anlaşılmaktadır.

Konu, devlet memurlarının hastalık raporları ile ilgilidir.

Bir devlet memuru hastalanırsa dairesi tarafından hastaneye sevkedilir. Doktorun verdiği istirahat raporu o devlet memurunu istirahata sevkeder. Usulen de valilikçe izine çevrilerek onaylanır. Arkasından denir ki, sen bu istirahatını memuriyet mahallinde geçireceksin. Memuriyet mahallini terkedemezsin. Son çıkan sağlık raporları yönetmeliğinde de bu kanıyı doğurucu kayıtlar vardır. Halbuki, memurun istirahatlı olması demek görev yapamıyacak durumda olması demektir. İstirahatlı memur izinli memura benzemez. Çünkü, izinli memurun izini gerektiğinde iptal edilerek göreve çağrılır. Ama istirahatlı memur hiçbir suretle göreve davet edilemez. Hattâ savaş halinde bile.. Öyleyse istirahatlı memurun tedavisini daha iyi ve daha inandığı başka bir ildeki doktora giderek yaptırması gayet açık bir hakkıdır. Akıl, mantık bunu emreder. Ama bazı yöneticilerimiz, görev mahallini terketti diye başka illerden gönderilen raporları saymamak gibi bir gaflete düşüyor ve memura ceza verme gayretine başvuruyorlar. Böylece de yasa içi davranışları çiğneyerek otorite kurmak istiyorlar. İşte bu gibilerin yanlışlığını, yasa dışı hareket ettiklerini isbatlıyan Yükseş DANIŞTAY'ın kararını aşağıya alıyorum.

DANIŞTAY 5. Daire 9/2/1967 tarih, esas 1964/4841 karar 1967/503

Hastalık sebebiyle mezuniyet almış emniyet mensuplarına belediye hudutları haricine çıkmaları sebebiyle inzibati ceza uygulanamaz.

"Emniyet mensuplarına verilecek inzibati cezalara dair nizamnamenin 5. maddesinin 6. bendinde; izinsiz olarak vazifesinin bulunduğu şehir belediye hududu haricine gitmenin memnu olduğu yolunda sevkedilen hükmün, hastalık dolayısiyle sıhhı mezuniyet almış memurlara tatbiki tecviz edilemez. Zira polis memurlarının vazifelerinin ehemmiyeti ve inzibati ve asayişle olan alâka ve irtibatlarının derecesi bakımından icabı halinde kanuni mezuniyet almış olsalar dahi her zaman hizmete amade bulunmaları lâzım geleceği zahir olmasına binaen bulundukları mahal haricine izinsiz olarak çıkmalarının mahzuru şüphesiz ise de bu memurların sıhhî mezuniyetleri müddeti içersinde uhdelerine herhangi bir hizmet tevdii kabil ve mümkün bulunmıyacağına göre bu hükmün, sıhhî mezuniyet almış memurlara teşmili, nizamnamenin istihdaf ettiği maksat ve gaye ile telif olunamaz. Bu sebeple Erzurum Devlet Hastanesinden aldığı raporla sıhhî mezun iken Ankara'ya giden dâvacının bu mezuniyetini memuriyet mahallinde geçirmemesi sebebine dayanılarak mezkûr madde hükmüne istinaden üç ay kıdem tenzili cezasiyle tecziyesine mütedair kararın belirtilen sebepler gereğince iptaline oybirliğiyle karar verildi."

Görülüyor ki, karar bir polis memuruna aittir. Polisin görevi ise diğer memurların görevlerine benzememektedir. Öyleyse polis memuru için verilen bu karar diğer memurlar için haydi haydi verilmiş olabilir. Bütün buna karşın gene de yöneticilerimiz bu konuda memurlarını yatağında bile rahat bırakmamak sevdasındadırlar.

Görev mahalli konusu da ayrı bir dert. Görev mahallinin nasıl anlaşıldığı konusunu da başka bir yazımda işliyeceğim. Şimdilik memurlarımızın da amirlerimizin de yukardaki Danıştay kararını iyi okumalarını dileyeceğim.

—oOo—

Çıkmış ya Evinden Gittiği Yer Bilinmez

Anaların çocukların ağladığı dönemde
Seninle tanıdık olamam gayri

Sen benim gardaşım yorganı sırtında yürüyen
Gömülü gözlerin karanlığa biliyom
Ocakları kül olası yapanın
Mitil yorganınla nereye gardaş

Biliyorum ne köy kodun ne de kent
Mutlu yaşam bulamadın yörende
Baharın memesi kısır ha sende
Dört mevsimde çaresizlik kış gelme

Yürüyüşün birikimi yıllardır
Ellerinde çatlamadık nen kaldı
Mitil yorganınla eve dönmede
Aydınlığı bulacaksın gardaşım.

İbrahim İSPİR

Köy Öğretmenlerinin Sorunları

ÖMER DURU

"Gel.. Gel kardeşim, üniversitelim, aydınım, Atatürkçüm, askerim. Gel birazda bizim köye. Orda bir köy var uzakta... O köy gezmesekte tozmasakta gene bizim köyümüz. Yoluna kendini adamışların köyü. Gel... Okulsuz köy, çamurlu yol, başı bozuk nehirler, on üç çocuklu ana, canlarına kıyan Ayşeler gör.. Gel.. Gelde sarı beniz, ağrıklı karın, of dökülen mor dudak, kıtlıktan kararmış yüz, halinden yakınan dil, kancalı bağır; Allahsız elinde kul, göllere haabırakan dereler gör...

Bak kardeşim, aydınım, Atatürkçüm, askerim... Olanaksızlıklar yüzünden geldik bu duruma. Bu dünyada her şeyin boş olduğuna, öte dünyada yaşayacağımıza inandık. Eğilen olmadı sorunlarımıza. Boş avuntularla ettik sabahları. Aydınlar selâm vermedi bize. Doğru yürümemiz yerildi. Kaba olduk çoğunun dilinde, kabalığa örnek verildik söz başında... Devlet kapılarından insafsızca kovulduk. Nasır ellerimize dudak büktüler. Yanık çehremizle alay ettiler utanmadan. Yüzden dost arkadan dört ayaklı ettiler bizi. Ağanın uşağı, yobazın avuntusu olduk. Çiçeklerimizin rengi soluk, yapraklarımız sarı.. İnsanlarımızın karnı aç.. Dudaklarımız kuru. "Peh" demedik, diyemedik, bir türlü. Bodur ağaçlarımızda saksağanlar öter sürü sürü..

Kaba efiltiye kürek çekiyoruz. Hâlâ aldatılıyoruz çocukça. Acı öter bizim kağnılar. Olumsuz döner tekerlek. Başımızda masal, sırtımızda yüz yılların verdiği unutulmuşluk. Biz doğayı böyle gördük, bizce hayat bu demek.. Gel, gel aydınım birazda bizim köye gel. Gel diyorum. Anan öldüyse, yavuklun küstüyse gene gel. Karnın ağrıyor, kalbin sancıyorsa gene gel n'olur..

Gel.. Acı çekenlerin, kadere inanmışların, alın yazısı karardıkça kararanların içine gel.. Gel. Gelde çalış, didin, yorul.. Ama senden sonraki kuşaklara: kel olmayan tepeler medeti nehirler, bağlar bahçeler, şapır şupur geviş getiren mandalar, inekler, ambarlar dolusu buğdaylar, öz malında çapa yapan analar, gülen yüzler, mutlu kızlar, aldatılmayan özgür insanlar, hep ileri koşan köy ve kentler bırak geleceklere.. Gel yurttaşım, soydaşım, aman durma köye gel.

Gelde öğren, öğren öğreten ol, öğretmen ol köyümüze."

Burası köy dostlarım. Ülkemizde böylesi kırk binin üzerinde köy var. Çağırır aydınları. Çünkü köyün kalkınması demek ülkenin kalkınması demektir. İnsanların yüzde sekseninden çoğu burada yaşar. Ülkenin kalkınması demek bu kırk bin köyün kalkınması demektir. Ötesi yalandır. Bunun aksini söyleyenler düpedüz yalan söylerler. Biz ulusu ve yurdu canımızdan çok seven insanlarız. Karamsar değiliz hiç bir zaman. Ülkemizi kötü gösterip, lâf ebeliği yapma heveslisi de değiliz. Ama gerçek bu. Yurdumuzdaki köyler geri kalmışlığımızın açık kanıtıdır.

Ülkenin kalkınması sözü geçtiği zaman, köy kalkınmasının gerekli olduğunu gören aydınlarımız vardır. Ancak köyün kalkınmasının nasıl olacağını düşünenlerimiz pek azdır ne yazık.

Köyün kalkınmasından sorumlu tuttuğumuz tek kişi öğretmendir. Bu açık açık söylenir, çok nutuklara da konu olur. Öğretmeni okşayan eller çıkar. Sırtını sıvazlayan eller çıkar çok çok.. Ancak köyde öğretmen hangi olanaklarla çalışır onu kimse bilmez. Bu gerçektir. Gerçek olduğu içinde acıdır. Köylerimizi masalcı düşünce ile kalkındırmak isteyenlerin gözleri önce köye giden öğretmenlerin hangi koşullar altında köy kalkınma ya da kalkındırma savaşını yürüttüklerini anlatacağım bu yazı serisinde.

1 — ÖĞRETMEN EVLERİ DURUMU :

Dedik ya burası köydür. Burada vereme ince ağrı, kansere yılancık derler. Uygarlık girmemiştir köye. Elli köylerimiz kalkınmış desinler, yüz köylerimiz kalkınmış desinler, yalandır tümden. Kalkınmamıştır köyler. Ortaçağ yaşamındadır çoğu köylerin. Ev öyle, yaşam öyle, karı öyle, kız öyle, beslenme öyle.. Öylelerin sonu gelmezki köyde. Say sayabildiğin kadarı. Arkası gelir daha..

Köylerimizin kalkınması demek ülkemizin kalkınması demektir bizce. Hepten öyle söyleriz.

Öyle yazarız kitaplara, romanlara.. Öyle atarız nutuklarımızın tümünü.. İstatistiklerimize öyle geçiririz. Yıllar sayarız köylerin kalkınması için. Kendi kendimize hesaplarımız olur kâğıt üzerinde kalan. Ancak hiç birisi tutmaz gerçek hayatı o başka..

Köy köydür bir kez. Köyü köy olarak bilmek gerektir her şeyden önce. Köyün kalkınması ulusun kalkınması demektir. Çok güzel bir söylev bu. Ancak nasıl kalkınır köy, nasıl istediğimiz biçime girer. Masa başında biter mi köyün kalkınması? İşte bunların bilinmesi gerekir her şeyden önce.

Köy kalkınması denince herkesin aklına köyde öğretmen gelir. Öğretmen değiştirecektir köyün kaderini der herkes. Doğrudur bu. Doğrudur emmeee... Emmesi var işin.

İlk kez köyün kalkınmasını beklediğimiz öğretmen ne haldedir köyde? Bunu bilen kaç kişimiz var? Gerçekten öğretmen bu yükü taşıyabilecek midir? Öğretmen hangi koşullar altında çalışır köyde? İşte bunlar bilinirse tüm yükü üzerine attığımız öğretmenin köy kalkındırmadaki gerçek gücü ortaya iyice çıkmış olur. Öyleyse buyurun köydeki öğretmenin yaşantısını. Görün hangi koşullar altında öğretmen dişi ile tırnağı ile köy kalkındırma dâvasına kendini vermiş. Kısaca nasıl adamış öğretmen köye kendini.. Öğretmenin köyde karşısına binbir güçlükler çıkar. Bunları teker teker gözlerinizin önüne sereceğim. Önemli olanlarını öne alacağım bunların. Her şeyin kendine göre önemi vardır. Kişiler bunu ayrı ayrı görürler. Ondan ötürüde ben ilk kez öğretmenin ev durumunu öne aldım.

Bu konuyu öne almamdaki amacı açıklamak istemem. Çünkü bunu köyde çalışan öğretmenlerimiz çok iyi bilirler.

Okulsuz köy kalmayacak, dağ başlarında en küçük köylere bile bir okul açmak, en hücra köylere kadar ilmi irfanı sokmak ve böylece vatandaşlarımızı okur yazar duruma getirmek isteyenlerimiz, bu dediklerini yaparlarda.. Köylere durumuna göre tek, iki, üç ya da beş derslikli okullar yaparlar.. Yaparlar amma hiç düşünmezler buraya gelecek öğretmen nerede kalacak. Köyün durumu belli demezler hiç. Sekiz, on insan tek odalı bir evde kalır köyde. Bunu hiç hesaba katmaz bizim ince eleyip sık dokuyanlarımız. Aslında köylere okulların yapımı işi de başlı başına bir alemdir. Kimi köylerin nüfusu çoktur az derslikli okul yaparız, kimi köylerin nüfusu azdır çok derslikli okul yaparız. Bu okul yapımlarında da karşımıza binbir dolap çevirenler çıkar. Bunları ayrı bir yazıda sunacağım sizlere yeterki kıssadan hisse çıkarmasını bilelim yeter.

Bakanlığın bir genelgesi vardır. Bunda derslik sayısına uygun olarak öğretmen evininde yapılması istenir. Gel görki bunu kim dinler kim uygular ülkede. Yapılır köye beş derslikli bir okul. Hiç öğretmen evi yoktur. Mesken durumu köylerin bellidir. Bu biline biline köyde öğretmene kiralık ev bul denir. Yani sen de köylü gibi sekiz insanla tek odada kal, ondan sonra da köylüye yaşantında örnek ol denir. Bekle öğretmen örnek olur köye. Bu bekleme boşunadır. Çünkü öğretmeni çevre eritir, yer bitirir böyle durumlarda. Köy öğretmeni köye şehir diye gitmez aslında. Bilir köyün köy olduğunu. Yaşamında aşırı bir lükse gereksinme duymaz öğretmen. Yeterki insanca bir yaşayışa kavuşsun. Evinde huzuru olsun. Dersinde evim nasıl diye kafası karışmasın. Öğretmen Okulundan taze bilgilerle çıkan öğretmen köye gittiği zaman karşısına çıkan ilk sorun ev meselesidir. Hele bir de evli değilse işte o zaman hapı yuttu öğretmen. Öğretmen odasında ya da köy odasının bir köşesinde ömrünü geçirmeye mahkûmdur. Başkası yalandır. Evli öğretmen iyi kötü başını sokacak bir göz ev bulabilir. Amma bekâr öğretmene bunu da çok görür köylü. Köylüde kusur yoktur aslında. Onun mesken durumu da bellidir. O da ister öğretmeninin rahat içinde yaşatmayı. Ammaaa.. Amması var işte...

Çok öğretmenlerimiz aylıkla ev bulamazlar köyde. Parası geçmez öğretmenin. Yoktur ki kiraya ev versin köylümüz. Canı sıkılan öğretmenlerimiz aylığına şehirdeki evlerden fazla bile verseler ev bulamazlar köyde. Dedik ya yok.. Yoktan yonga kopmaz ki...

Çoğu kez üç ya da beş derslikli okullarda bir öğretmen evi vardır. Bu da öğretmenleri birbirine düşürür. Öyle zamanlar olur ki ev kapacağım diye bazı öğretmenler yaz tatiline bile gitmezler. Ondan sonra da ayıkla pirincin taşını bakalım. Çadır kurmaya kadar giden öğretmenlerimiz vardır köylerde, Bekâr öğretmenler bir köy odasında kalırlar çoğu kez. Köylüler dağılıncaya dek öğretmen uyuklar durur bir köşede. Yaban yerden gelen konukların gitmesini ya da yatmasını bekler öğretmen. Bekler el ayak çekilsin de ders hazırlasın öğretmen. Ondan sonra da sabah namazına kalkanların doldurduğu odada rahat rahat uyuyabilsin. Ondan sonra da öğretmen köy kalkınmasına önder olarak gösterilsin. Bu kadarı fazla gibi biraz. Öğretmene verdiğimiz beklediğimizin yanında "devede kulak kalır".. Bu böyle diye boş durmaz öğretmen. Ancak yeteri kadar başarılı olamaz. Harcanan bunca emek boşa gider pisi pisine. Çaydan geçip çipilde boğuluveririz. İşte biz böyleyiz. Öğretmen öğretmen deriz amma, öğretmeni hiç nasıl yaşar köyde diye aklımızın kıyısından geçirenimiz olmaz.

Bize kalırsa öğretmenden bekleneni almak istiyorsak, öğretmen başına bir ev yapmalıyız köylere. Öğretmeni huzur içinde yaşatmalıyız her şeyden evvel. Öğretmen insanca yaşayacağı bir meskene kavuşmalıdır köyde. Tek odalı köy evlerinde üç ya da beş çocukla kalan öğretmenleri getirmeliyiz gözönüne. Dilenci gibi köy odalarının köşelerinde yatan, sabah namazında gözlerini oğarak kalkan öğretmenleri düşünmeliyiz. Ondan sonra da fedakârsın, cefakârsın, falansın filansın diye öğretmene nutuklar atmalıyız.

Gelecek yazı :
YÜZDE ONLAR VE ÖĞRETMEN

Yeni Yayınlar

Derleyen :
Ahmet KÖKLÜGİLLER

(Kitabın öğretmenin yaşantısındaki yeri büyüktür. O, çevresine yararlı olabilmek için gerekli gücün çoğunu, kitaptan alır. En yakın dostudur kitap öğretmenin. Sıkıntılı, karanlık günlerinin ışığıdır...

Öğretmen arkadaşlarımıza faydalı olur umuduyla, yurdumuzda çıkan yeni yayınları titizlikle izleyip, bu köşede tanıtmaya çalışacağız. "Yeni Yayınlar" köşemiz, sürekli bir okur kitlesi olan öğretmenlerle, devrimci, tutarlı; ciddî yayınevlerimiz arasında bir bağlantı kuracaktır.)

VARLIK YAYINLARI

★ **DİL DEVRİMİ :** Tanınmış sanatçı **Tahsin Yücel** tarafından yazılmış olan bu kitap, Tanzimat'tan beri küçüğümüzle, büyüğümüzle, ulusca hepimizi ilgilendiren "dil sorunu"nu ele alıyor. Yücel, konuyu bilimsel açıdan incelemekte; dil devrimimizin dayandığı temel ilkeleri belirtmeye çalışmaktadır. 166 sayfa, 5 lira.

★ **MASONLUK :** Paul Naudon'nun yazıp Samih Tiryakioğlu'nun dilimize çevirdiği bu kitap, gene herkesin zihnini kurcalayan bir konuyu çözümlemeye çalışmaktadır. Kitabın en önemli özelliği ve benzeri kitaplardan ayrılığı, yan tutmadan, polemiğe sapmadan, konunun bilimsel açıdan incelenmesidir. Tarih ve bilim açısından yapılmış tarafsız bir açıklamadır. 204 sayfa, 5 lira.

★ **DÂVA :** Günümüzde ençok sözü edilen büyük yazar Kafka'nın bu en güzel romanı, Arif Gelen'in akıcı Türkçesiyle okuyabilirsiniz. İlginç bir kuruluşu vardır romanın. Toplumun ağırlığı altında ezilen insanın dramıdır Dâva. 326 sayfa 8 lira.

★ **BESLEME :** Ünlü Rus yazarı **Anton Çehov'dan** seçme hikâyeler. Ergin Altay'ın Rusca aslından çevirdiği bu hikâyeler, Türkçe'de ilkkez yayınlanıyor. Bunların da diğer yapıtları gibi, ilgiyle karşılanacağı gerçektir. Çünkü Çehov, salt Rus edebiyatının değil, dünya edebiyatının da bitmez tükenmez bir hazinesidir.

★ **UĞURLU PERŞEMBE :** Gerçekçi Amerikan yazarı John Steinbeck'in çok beğenilmiş bu romanı, Filiz Karabey - Filiz Tarhan çevirisinden üçüncü kez basıldı. 6 lira.

★ **PERLMUTTER AİLESİ :** Yıllardır ilgiyle okunmuş, sevilmiş ünlü yazar Panait İstirati'nin romanı. Yaşar Nabi'nin usta çevirisinden üçüncü baskısını yaptı. Panait İstirati bu romanında Romanyalı bir Yahudi ailesinin Köstence'de başlayıp Mısır'da biten hayat dramını vermeye çalışmaktadır. 176 sayfa, 4 lira.

★ **AL MİDİLLİ :** John Steınbeck'in Amerika'da köy yaşantısına ışık tutan ve çok sevilen bu küçük romanı (Büyük hikâye de denilebilir) dördüncü kez basıldı. Al Midilli, bir çocukla bir tayın ilgiyle okunan serüvenini veriyor. 2 lira.

★ **İSABELLA :** Bu da çok sevilmiş bir Fransız romanı. Dördüncü kez basılışı bunun en belirgin örneği. Romana karşı bu ilgi, elbette, çağımızın en büyük yazarlarından biri olan Andre Gide'in gücünden ileri gelmektedir. 85 sayfa, 2 lira.

★ **EN GÜZEL TÜRK FIKRALARI :** Varlık Yayınevi'nin "Halk Kitapları" dizisinin ikinci kitabı. Sevilen 260 fıkrayı içine alan bu kitap, gördüğü ilgi karşısında altıncı baskısını yaptı. 158 sayfa, 4 lira.

★ **TOM AMCANIN KULÜBESİ :** Varlık'ın "Büyük Çocuk Kitapları" dizisinin 14. kitabı. Tahsin Yücel'in kısaltarak çevirdiği bu kitap da dördüncü kez basıldı. 127 sayfa, 2 lira.

★ **TAKLA GÖZ, TAKLA KULAK :** Çocuklar için masallar Masallar ozan Halim Yağcıoğlu tarafından Sivas'tan derlenmiştir. 62 sayfa, 1 lira.

★ VARLIK YAYINEVİ'nin yeni ve eski yayınları şu adresten sağlanabilir: Ankara Caddesi, Cağaloğlu Yokuşu, 40 / İstanbul.

Eski Bir Öğretmenin Anıları (*)

Mehmet BAŞARAN

Hakkı Tonguç'la iki arkadaşının çevirdiği PESTALOZZİ ve DEVRİM kitabının yazarı İsviçreli tarihçi Alfred Rufer memleketimizdeydi. Eserinde Pestalozzi'nin kuru bir eğitken değil, bir sosyal demokrasi öncüsü olduğunu ortaya koyan Rufer'den İmece'ye bir yazı koparmak iyi olacaktı.

O günlerde plânlama örgütü kuruluyordu. Acaba "Eğitim ve plânlama" konusunu ele alamaz mıydı?

Dileğim kendisine aktarılınca önce yüzü güldü, sonra ciddileşti.

Yanıtı şuydu :

İmece'ye yazmağa seve seve hazırdı ama kendi alanında. Eğitim ve plânlama konusunda yetkili değildi...

Bir de bizi düşünün... Kulaktan dolma, ikinci üçüncü kaynaktan gelme bir hayli su götürür bilgilerle ne tartışmalara giriyor, ne gösterilere kalkışıyoruz!..

Örneğin rahatça :

"Köy Enstitüleri faşist bir girişimdi.."

"Burgaryalı Genel Müdür (Tonguç) bir burjuva yönetimi bürokratıydı bilinçli devrimci olması olanaksızdır.." diyebiliyoruz.

Her kişi, her konu eleştirilebilir eleştirilmesine ama bilime saygılı olmak, alçakgönüllülüğü elden bırakmamak koşuluyla. Gerektiğinde "Bu konuyu iyi bilmiyorum, yargıları doğrulayıcı bilimsel araştırmalar yapılmadı daha" diyebilmeliyiz.

Sözü Arifiye Köy Enstitüsü Müdürü Edip Balkır'ın kitabına getirmek istiyorum, ESKİ BİR ÖĞRETMENİN ANILARI'na... Başlangıçta adını beğenmemiştim. Daha ilgi çekici birşey bulunmalı diyordum. Okurken hak verdim öğretmenimize: Öğretmenlik, denetmenlik, yöneticilik etmiş... Köy Enstitülerinin kuruluşuna katılmış.. Tonguç'un dostu.. Lâftan çok işe, esere önem veren bir hava içinden geliyor. Böyle bir kişi elbette alçakgönüllü olur, eski bir öğretmen olarak konuşmayı yukardan yukardan konuşmaya yeğ tutar. Kendisine değil yapılanlara önem vermemizi ister..

Şimdi köşesinde dinlenen eski öğretmenimiz anılarını yazmakla iyi bir iş görmüş. Eğitim tarihimizin, yaşadığı, tanığı olduğu bir yanını aydınlığa kavuşturuyor. Eğitmen yetiştirme ve Köy Enstitülerine hazırlık dönemi uygulamalarını anlatıyor. Kendi çocukluğunu, yetişmesini öne alıyor ilkin. İmparatorluğun çöküş döneminde bizde insan yetiştirme eyleminin ne sularda olduğunu görüyoruz.. Nereden nereye geldiğimiz daha bir beliriyor böylece...

Bakıyoruz, eğitim yoluyla köyü canlandırma işinde görev alan, ter dökenler Kurtuluş Savaşı içinden gelen "bağımsız Türkiye" ülküsüne bağlı halk çocukları... Kulakları yabancı uzmanlarda değil, toprağımızda, halkımızdadır. Fırsatını bulabilirlerse Bulgaristan, Macaristan gibi yakın ülkeleri görmeyi düşünürler... Amerika akıllarının kıyısından bile geçmez. Kültür Bakanlığı Dergisi'nin 1937 tarihli 20 - 1 sayısı bunun kesin belgesi...

Orhan Burian :

"Etrafına faydalı olma özlemini duyan için mesleğin, rütbenin, her çeşidi ayrı bir fırsat demektir" der. Edip Balkır ve arkadaşları fırsatları iyi kullanmış, bu düşünceyi gerçekleştirmiş kişiler.

Türk eğitim tarihinin 1908 - 1940 arası kesitini ustalıkla veren Arifiye Köy Enstitüsü Müdüründen 1940 - 1946 dönemini anlatmasını beklemek hakkımızdır. Kendilerini yürekten kutlarken bir görev olduğunu hatırlatırız bunun. Hem kendisine, hem de öbür enstitü müdürlerine düşen bir görev. Dayandıkları ilkeler aynı olmakla beraber, uygulandıkları çevrenin özelliklerine göre her enstitü ayrı bir alemdi çünkü.

O zaman son günlerde ilericilik olsun diye öne sürülen :

"Enstitülerin kuruluş hazırlıkları Amerika'ya köycülük eğitimine gönderilenlerin dönüşüne rastlar.."

"İlk denemeler Kızılçullu'daki Amerikan Koleji ve arazisindedir.."

"Köy enstitüleri konusunda yapılmış tek bilimsel araştırma bir Amerikalıya aittir.."

Türünden "Lâf kıtlığında asmalar budayalım"lar daha bir gülünçleşir...

(*) *Eski Bir Öğretmenin Anıları S. Edip Balkır. Ankara Cad. No: 45 - İstanbul*

—oOo—

Evet TÖS'çüyüm

HÜSEYİN DELİGÖZ
(Mecitözü)

Bugün postadan adıma bir gazete geldi. Böyle gazeteler çok gelir biz öğretmenlere nedense. Benim prensibimdir, istemediğim bir gazete gelirse iadeli olarak gönderenin suratına çarparım. Çarparım ki kayaya çarptığının farkına varsın.

Bu kez gelen gazete Aydın'da çıkıyor, İzmir'den gönderiliyor. Gazetenin adı: "YENİ KIROBA". Gönderen Enver Dadaş mı, Danabaş mı pek okunmuyor. Uydurma bir ad olduğu belli.

Bu 1089 sayılı 29 Nisan tarihli gazetenin ikinci sayfasında iri, hemde dana gözü kadar puntolarla şöyle bir başlık var: "TÖS'CÜ HÜSEYİN DELİGÖZ'E CEVAP" (cevapta cevaba benzese bari).

Bir adsız kahraman "cik"lerle bizi küçülteceğini sanmış. "TÖS'cüler yer altında yaşayan köstebek misali..." deyip verip veriştirmiş. Oysa, yazdığı yazı ile eyleminin çelişik olduğunun farkında bile değil. Çünki, köstebek yaşantısının güzel örneğini vermiş. Peki, dostum sen kimsin? Yazdığın yazıya imzanı koymamakla köstebekten de aşağılık duruma düştüğünün farkında değil misin?

Ben, eleştirdiğin 20.3.1968 tarihli TÖS gazetesindeki yazıma gövdemi bastım, bununla da yetinmeyerek görev yerimi dahi belirttim. Bu senin yazdığın köstebekliğin karşıtı "DEV"liğin ifadesinden başka ne olabilir?

Adını yazmaktan neden korkuyorsun? Sen, yine de Ben'i iyi tanıyorsun... Mutlaka benim tanıdığım bir kişioğlu olmalısın ki kirli çamaşırlarını pazara çıkaracağımdan korkuyorsun. Hayır, hayır biz öyle şeylere tenezzül etmeyiz. Bir daha ismini yaz, cevap vermeye değer misin, değmez misin? Önce bunu anlayalım. Bizim öyle pek boş vaktimiz yok.

O maddiyat dediğinde ne? Onu ancak ve ancak senin gibi çanakçılar bilir. TÖS'cüler bilmez öyle şey. Biz, çıkarlarımızı ulusal çıkarlarda ararız.

Milliyetçilikten söz ediyorsun, ne var ki milletin öz Türkçesini kullanmaya dilin varmıyor. Bak, bilmiyorsan öğren: "ceride" değil "GAZETE".

"O operatör ki durumu tesbit edilmiş" demekle neyi kastediyorsun? Evet durumu tesbit edilmiş hem de bağımsız Baş Yargıçlarca. Elbette TÖS'te operatör var. Bu ulus ve de dünya o operatörü biliyor, senin gibi birkaç bağnaz hariç.

Seni köpürten yazımdaki bir satırı tekrar ediyorum:

"Körler aydınlığa yenilmişlerdir." İşte örneğin senin isimsiz yazın, benim gövdemi bastığım şu yazı. TÖS'ü alıp okuduğun için yine de teşekkür ederim. Bu davranışın bu sayıyı da bulup okuyacağın kanıtıdır. Böylece meçhul adresine gazete postalamaya lüzum kalmıyor.

İmzanı at tartışalım, atmazsan bir daha ki kez karşılık vermem ha!

Hoyri meydan!..

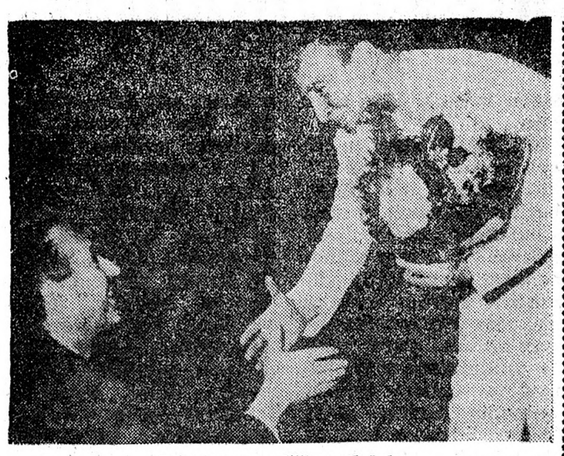

Başarının verdiği mutluluk

Bir Sanat Olayı

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI ŞUBE BAŞKANLIKLARINA

"Atatürk Üniversitesi Sanat Tiyatrosu" sanatçılarından Turhan Baraz, Günay Karahan ve Yücel Çiftçi; kendi ülkücü çalışmalarının ürünü olarak, "Bir Delinin Hatıra Defteri" adlı oyunu gezdiriyorlar. Öğretmenlere, öğrencilere ve halka çok yararlı bulduğumuz bu oyunun, bulunduğunuz yerde oynanması için, elinizden gelen kolaylığı göstererek sanatçıları desteklemenizi saygı ile rica ederim.

FAKİR BAYKURT
Genel Başkan

Yeni Yayınlar

(Baştarafı sayfa 2'de)

★ **29 YIL SONRA ATATÜRK İNKILAPLARINA BAKIŞ :** Korgeneral Faruk Güventürk, bu kitabında, Atatürk devrimlerinin günümüzdeki durumunu inceliyor. 29 yıllık bir gelişimin, mücadelenin "muhasebe"sini yapmaya çalışıyor. İlginç bir inceleme. 200 sayfa, lüks baskı, 15 lira.

★ **ALMANYA'DA REDDEDİLEN KOMÜNİZM :** "Almanya Komünist Partisi"nin Anayasaya aykırılığını tesbit eden Federal Almanya Anayasa Mahkemesinin kararı"nı içine alan bu kitap da, Ak Yayınları arasında yayınlandı. Vedat Alpaslan'ın çevirdiği kitap 364 sayfa, lüks baskı, 20 lira.

Ak Yayınları'da çıkan bu iki kitap, şu adresten sağlanabilir: Ak Yayınları, İstiklâl Caddesi, 215, Beyoğlu / İstanbul.

TÜRK DİL KURUMU YAYINLARI

★ **DİLBİLGİSİ SORUNLARI :** Tanıtma Yayınları, Dil Sorunları Dizisi'nin 10. kitabı. Türk Dili dergisinde, dil sorunları ile ilgili yazıların derlenmesinden meydana gelmiştir. Yazılar 5 bölümde toplanmıştır: Dilbilgisi ve Öğretim, Araştırmalar, Cümle, İkizlemeler, Ekler, Kelimeler, Bağlaçlar, 226 sayfa, 5 lira.

★ **DİL DEVRİMİ ÜZERİNE :** Dil Devrimini çeşitli yönlerden inceleyen bilimsel yazıları içine alan bu kitap da aynı diziden. Okunması, zihinleri kurcalıyan birçok soruları aydınlığa çıkaracaktır. 291 sayfa, 6 lira.

★ **DİL DEVRİMİ :** Emin Özdemir'in hazırladığı ve aynı dizide çıkan bu önemli inceleme de şu bölümlerden meydana gelmekte: Dil Devrimine Gelinceye Değin, Dil Devrimine Doğru, Temel Atılım: Dil Devrimi, Dil Devrimi Engellenebilir mi?, Bugünkü Durum. 80 sayfa, 2 lira.

★ **DİL TARTIŞMALARI :** TRT'nin dilci yöneticilerinden Rıdvan Çongur'un, Ömer Asım Aksoy, Fahrettin Kırzıoğlu, Prof. Vecihe Hatipoğlu, Hikmet Dizdaroğlu, Mehmet Çınarlı, Ahmet Oktay'la, Türkiye radyolarında yapmış olduğu tartışma. Tartışmanın sonuna, ayrıca "Devrimcilik, bilimcilik; Üniversite ile iş birliği; Özleştirmecilikte aşırılık" gibi bazı açıklamalar da eklenmiştir. 108 sayfa, 2 lira.

★ **TÜRK HUKUK DİLİ NASIL ÖZLEŞTİRİLEBİLİR? :** Rıdvan Çongur'un, Prof. Bahri Savcı, Yargıç Alb. N. Saçlıoğlu, Yargıç Ali Rıza Önder, Yargıç İsmet Köker'le yapmış olduğu bir açık oturumun notları. Bu oturum, Kasım - aralık 1966'da Türkiye radyolarında yayınlanmıştı. 45 sayfa, 1 lira.

★ **ATASÖZLERİ ve DEYİMLER :** Ömer Asım Aksoy'un daha önce yayınlanan kitabının değişik ikinci baskısı. Atasözleri ve deyimler hakkında geniş bir incelemeden sonra, Atasözü ve deyimlerinden örnekler veriliyor. 184 sayfa, 5 lira.

★ **HABER DİLİ SÖZLÜĞÜ :** Kurum, Genel Türkçe Sözlük'ü yeni baskılarla sürekli olarak geliştirip genişletirken, bir taraftan da, "özel sözlük"ler düzenleyip yayınlıyor: Anayasa Sözlüğü, Ortaöğretim Terimleri Sözlüğü, Tiyatro Terimleri Sözlüğü, Medenî Hukuk Terimleri, Sinema Terimleri Sözlüğü, Zooloji Terimleri Sözlüğü... gibi. "Haber Dili Sözlüğü" ile bunlara biri daha eklenmiş oluyor. Özellikle basın - yayın işlerinde çalışanlara yararlı olabilecek bir kılavuz - sözlük bu. 156 sayfa, 5 lira.

★ **YUMRUKOYUNU TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ :** Bu da aynı diziden, özel bir sözlük. Yumruk oyunlarındaki yabancı terimlerin türkçeleşmesi bakımından oldukça yararlı bir kılavuz - sözlük. 19 sayfa, 1 lira.

★ **ATAÇ'I ANIŞ :** Türk diline en çok emeği geçmiş bir yazarımız, düşünürümüzdür Ataç. Uzun süre Türk Dil Kurumu'nda çalışmış, Türkçemizin bugünkü arı duruma gelmesinde çetin savaşlar vermiştir. Türkçe ve Türkçenin gelişmesinde görevlenmiş TDK, Ataç'a çok şeyler borçludur bu yüzden. Kurum, Ataç için düzenlenmiş bir anma toplantısının konuşma notlarını, böyle bir kitapla yayınlamakla güzel bir hakbilirlik örneğini vermiş olmaktadır. Kitabın sonuna, ayrıca Rıdvan Çongur tarafından düzenlenmiş "Ataç Üstüne Bir Açık Oturum" da eklenmiştir. 110 sayfa, 3 lira.

★ **ATATÜRK'TEN 20 ANI :** Geçen yıl aramızdan ayrılan dil uzmanı Mehmet Ali Ağakay'ın Atatürk'le ilgili anıları. Kitap, Atatürk'ün 25. ölüm yıldönümü dolayısiyle yayınlanmıştı daha önce. Elimizdeki ikinci baskısı. 39 sayfa, 1 lira.

★ **TÜRK DİLİ SİNEMA ÖZEL SAYISI :** Kurum, 1952'den beri "Türk Dili" adlı aylık bir dergi yayınlamaktadır. Mayıs 1968 sayısıyla 200. sayıya ulaşan bu ciddî dil ve edebiyat dergisi, zaman zaman da "özel sayı" olarak çıkmaktadır. Günlük, deneme, tiyatro, roman, şiir, mektup özel sayıları gibi. Sinema özel sayısıda, öbürleri gibi özenle hazırlanmış, yararlı bir çalışma ürünü. Yıllık abone bedeli 10 lira olan dergiye abone olanlara, bu özel sayılar dergi fiyatına gönderiliyor. Yani 100 kuruşa. Sinema Özel sayısı, 750 kuruş.

★ TDK YAYINLARI, şu adresten sağlanabilir : Türk Dil Kurumu, Kavaklıdere / Ankara. Yayınlar, öğretmenlere yüzde elli indirimli gönderilir.

NEDEN KADEME SENDİKACILIĞI DEĞİL

SALİM KARA
Mecitözü TÖS Şube Başkanı

Öteden beri yurdumuzda sendikacılık üzerine fikir yürütenler, ne hikmettir bilinmez hep kademe sendikacılığını savunur olmuşlardır. Biz bunun tamamen aksi bir görüşteyiz. Kendi görüşümüzü arz etmeden önce kademe sendikacılığını savunanların bir bir bu konudaki görüşlerini eleştirirsek, sanıyorum ki kademe sendikacılığını savunanlara da yanıt vermiş oluruz.

Efendim, kademe sendikacılığını savunanlar diyorlar ki; Öğretmenler için kademe sendikacılığı yararlıdır, zira bir ilkokul öğretmeninin yararını ancak onların kurduğu sendika savunur. Bu görüşe göre eğitmenler, ilkokul öğretmenleri, orta okul öğretmenleri, lise öğretmenleri kısaca ne kadar okul çeşidi ve bu okullarda çalışan varsa o kadar sendika kurulmalı, Sendika nedir kime karşı durulur, bilmiyorum kademe sendikacılığını savunanlar bunu bilmiyorlar mı? Bildiğimiz kadarı sendika: Çalışanın her türlü hak ve hukukunu çalıştırandan alabilmek için çalışanlar tarafından kurulmuş bir örgüttür. Bu böyle olunca 624 sayılı sendikalar yasasıda bunu böyle tanımlayınca, öğretmenler için kademe sendikacılığını savunanlara sormak gerekiyor. İlk, orta lise ve diğer okullarda çalışan öğretmenlerin iş verenleri ayrı ayrı kimseler midir? Biz öyle sanıyoruz ki, sanıyoruz değil inanıyoruz ki, bu ülkede tüm öğretmenlerin tek iş vereni vardır, o da bilindiği gibi Milli Eğitim Bakanlığıdır. Öyle ise haksızlığa uğrayan öğretmen arkadaşlarımızın haklarını savunabilmemiz, Milli eğitimimize ulusun çıkarları ile bağdaşır bir yön verebilmemiz için bölünmemiz değil tek iş veren karşısında birleşmemiş gereklidir.

Yine kademe sendikacılığını savunanlar diyorlar ki; Efendim TÖS burada çoğu kez öğretmenlerin haklarını aramıyor, kişisel çıkarlar peşinde koşuyor. Bu denli savlarla Türkiye Öğretmenleri Sendikasının yani TÖS'ün karşısına çıkanlara, bir kere el insaf çekmek gerek şayet varsa. Bu ülkede TÖS bu gün değil kurulduğu günden beri kişisel çıkarlar peşinde koşmamıştır, bundan böylede koşmayacağından tüm öğretmen arkadaşlarımın emin olması gerekir. TÖS kişisel çıkarlar peşinde koşmamıştır derken, bunu söz olsun diye söylemiyoruz. TÖS kişisel çıkarlar peşinde koşuyor diyenler daha iyi bilirler ama, bir kere de biz yazalım. Eğer bu güne dek TÖS kişisel çıkarlar peşinde koşmuş olsa idi, ne Sayın Bay ERTUĞRUL ne de BAYKURT Bakanlığın tutumu karşısında direnmez, açığa alınmaz ve meslekten olmazlar idi. Eğer kişisel çıkarlar peşinde koşulmuş olunsa idi, Bakanlığın haksız işlemleri karşısında bulunmaz Danıştayda dâva takip etmez, yüzlerce öğretmenin haksız işlemle karşılaştığını Danıştay kararları ile isbat etme eylemini göstermezdi. Ödün verirler ve böylecene de hem sendikanın başında kalırlar, açığa alınmazlar. ERTUĞRUL'da görüldüğü gibi çok sevdikleri öğretmenlik mesleğinden olmazlardı. Kademe sendikacılığını savunanlar TÖS'ün yanında değil de karşısında olanlar, TÖS kişisel çıkarlar peşinde koşuyor diyorlarda, her ne hikmetse bu kişisel çıkarların neler olduğunu belirtmiyorlar. Hani işverene de sorsanız TÖS için diyeceği onların dediğinden başka bir şey olmaz gibime geliyor. Bilmem ki bu durum karşısında kademe sendikacılığını savunanlar işçilerin yani öğretmenlerin yanında mı, yoksa işverenin yani bakanlığın yanında mı oluyorlar? Bize sorarsanız bugüne dek tutum ve eylemleri ile kademe sendikacılığını savunanlar, öğretmenin karşısında işverenin; yani bakanın yanında mı olmuşlardır? Bir an için farzedelim ki onların dedikleri doğrudur, yani kademe sendikacılığı daha yararlıdır öğretmenler için. Buyurun bu görüşle bizde de kurulmuş halen faaliyet halinde kuruluşlar var. Örneğin: İlk sen, yani ilkokul öğretmenleri sendikası, KES Köy eğitmenleri sendikası, İlkokul müfettişleri sendikası ve sayısı kırk beşin üzerinde öğretmen sendikaları. Bunlar var işte ülkemizde, söyleyin bunların yararı ne üyelerine, hiç değil mi koskoca bir hiç. Yine sanat enstitüsünden bir öğretmenin dâvasını TÖS savunuyor ve başarıyor. Yine bir eğitmenin dâvası TÖS'ün hukuk bürosunda tartışılıyor. Orta öğretimden bir arkadaşın yanıbaşında TÖS yardıma hazır bekliyor. Liseden bir öğretmenin haklı dâvasını Bakana karşı yasalar uyarınca takip ediyor. Kısaca Milli Eğitim Bakanlığında vazife almış tüm görevlilerin başına gelmiş olan haksız işlemler karşısında gereken eylemi yine TÖS'den görüyoruz. Tüm öğretmen haksız mıdır? Onlara sorarsanız öğretmen haksızdır, gerçi yasalarda böyle birşey yoktur ama, madem ki işveren temsilcisi böyle istemiştir, böyle olmalıdır derler. Söz düştümü de ölmez ATATÜRK'ün "Öğretmenler hiç bir zaman hatırınızdan çıkmasın ki, Cumhuriyet sizden fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister!" sözünün arkasına yapışıp kalırlar. Kalırlar ama, fikri hür, irfanı hür nesiller yetiştirmesi gereken öğretmenin yasaların verdiği hürriyeti iş veren tarafından kısıtlandı mı susarlar.

Bir de kademe sendikacılığını savunanların veya TÖS gibi elli binin üzerinde üyesi bulunan koskocaman bir örgüt varken başka başka öğretmen kuruluşlarına girenlerin ileri sürdükleri konulardan biri de açık olmamakla beraber şu: Diyorlar ki efendim Bakanlık TÖS'lü üyelere baskı yapıyor, biz bu yüzden TÖS'e üye olmak istemiyoruz. Bu çok doğru bir savdır. Gerçekten Bakanlık ve onun illerdeki bazı temsilcileri TÖS'lü üyelere baskı yapıyorlar. Çoğu kez bu baskılar tayinlerde terfilerde görüldüğü gibi, TÖS'lü bir öğretmene de kolay kolay idarecilik vermiyorlar. Bunu hepimiz biliyoruz, ama bu ne zamana kadar sürer bunun da hesabını iyice biliyoruz. Milli Eğitimde esas hizmetinde idarecilik olmadığını öğretmenlik olduğunu düşünüyor onlardan idarecilik isteğinde bile bile bulunmuyoruz. Çok iyi biliyoruz ki idarecilik alınabilir ama esas olan öğretmenlik elimizden alınmamalıdır. Ama ne gezer, onu bile almaya kalktıkları zaman bizim kademe sendikacılığı savunucuları susuyorlar. Burada aklıma konu ile ilgili olmuş bir olaydan bahsetmek geldi. Bizim öğretmen sendikalarından birinin bölge toplantısında o bölgede kurulmuş işçi sendikalarından birisinin üyesi konuk geliyor.

Toplantı arasında üyelerden bu konuk sendikacıya da söz verilmesini divan başkanlığından istiyor, başkanlık usulüne uygun işler sonunda o sendikacıya konuşma hakkı tanımıyor. Sendikacı konuk uzun konuşmalarının bir yerinde aynen şöyle diyor; Bir celep bir sürü koyun alıp bunu otlağa salar, besler arasıra eli ile sırtlarını yoklayıp semirenler var ise sürüden ayırıp götürüp keser, bu böylecene devam edip gider. O koyunlardan biri çıkıpta sormaz bunlara rağmen yine de kademe sendikacılığı diyoruz. Bütün bunlara karşı bir İlksen ci veya KES'ci yahutta diğer öğretmen sendikalarından biri çıkıpta şunu diyebilir: Bizim üyelerimiz haksızlığa uğramıyorlar ki, bir işlemimiz olsun. Kim uğruyor haksızlığa TÖS üyesi mi? Evet haksızlığa uğrayan yalnız TÖS üyesi ise izin verinde size bir şey diyeyim. Siz şu halde olmamışsınız yani sendikacılık bilincine kavuşmamışsınız. Zira hiç bir ülkede işverenin her dediğini yapan işçisine karşı haşin davrandığı görülmemiştir. Yani demek istediğim şu: Siz işverenin her dediğini yaparsanız, bugün değil yarında işveren size karşı sert davranmıyacak, hattâ sizin varlığınızdan mem nun bile olacaktır, olduğu gibi. Bir Milli Eğitim Bakanı çıkacak, öğretmenin vazifesi A, B, C, öğretmektir diyecek siz susacaksınız. Falan yerdeki bir öğretmeni, filan yere yasaların boşluğundan yararlanarak atacak siz susacaksınız. İllerde tayinler, kıdem, başarı ve yasalara uygun mazeretler gözönüne alınmadan yapılacak, siz susacaksınız. İl disiplin kurulları çoğu kez hissi kararlarla öğretmenleri mağdur edecek siz susacaksınız. Sonra da evet sonra da çıkıp bu ülkede kademe sendikacılığının savunuculuğunu yapacaksınız. Yukarıda da dedim ya doğrusu el insaf. Bu ülkede öğretmenlerin emir kulu olmadığını bilmeyenlerimizin bilmesinde çok hem de pek çok yararlar vardır. Öğretmen emir kulu değildir, yasalar ve tüzükler dışı işlemlere de tahammülü yoktur. Buyurun size yeni bir örnek vereyim: Samsun ilimizin 27 Mayıs adlı bir ilkokulu ve bu okulunda sekiz yıllık genç, genç olduğu kadar dinamik bir müdürü vardır. Bu okul 23 Nisan bayramına okulun 27 Mayıs sembolünü taşıyan özel arması ile çıkar, bundan tabiî bir şey de olamaz zaten değil mi? Ama hiçte öyle olmaz orada işverenin bir de temsilcisi vardır, vilâyetin eğitim işçilerinin başı, yani Milli Eğitim Müdürü. Okul Müdürünü merasim yerinden yanına çağırır, o arma ile geçemezsin der. Arkadaş okulun özel arması olduğunu beyan ile ayni arma ile geçmeyi uygun bulur. Milli Eğitim Müdürü hayır der direnir, arkadaşta kızar darılır ama o an elinden fazla birşey gelmediği için vazifeli öğrencileri dağıtmakla yetinir. Buyurun kademe sendikacıları veya düşünmez ki, bu aralarından ayırıp götürdükleri arkadaşlarının başına gelenler bir gün de kendi başlarına gelecek. Ayıp olmasın ama ben sizin sendikacılığınızdan hiç bir şey anlamadım, bunca arkadaşlarınız işveren tarafından aranızdan ayrıldığı halde susuşunuz karşısında, der, kürsüden iner. Kusuru bakmayın ama ben hiç bir şey anlamadım kademe sendikacılığını savunanların bunca olanlardan sonra işverenin karşısında hâlâ susmalarından. TÖS'ün kademe sendikalarının karşısında olmasının bir çok sebepleri vardır. Bir kere TÖS sendikacılığı kademe sendikacılığını savunanların belirttiği gibi dar anlamda görmüyor. Onlar sendikacılığı yalnız üyelerinin menfaatini koruyan bir kuruluş olarak görüyorlar, onun da savunuculuğunu yapmıyorlar ya. TÖS sendikacılığı üyelerinin ve tüm ulusun çıkarlarında görüyor. İnanıyor ki ulusun çıkarları korunursa onun bir ferdi olan TÖS üyelerininde çıkarları korunmuş olacaktır. İşte tüm bunlardan dolayı da işveren diğer sendikaların değil de TÖS'ün ve TÖS'lünün karşısında oluyor. Ne denilebilinir ki varsın olsun, ne zamana kadar olacaktır bu bilinçlenip ulusun gerçek çıkarlarını görmeye başlayan uyanık halkımızın karşısında. Elbet birgün sabah olacak onlarda devrimci kuruluşların karşısında yanıldıklarını ve yenildiklerini anlayacaklardır. İşte bütün bunlardan dolayı diyoruz ki bize kademe sendikacılığı gerekmez, tek sendikada birleşmek gereklidir o da bugün üye sayısı elli binin üzerinde bulunan TÖS'tür. TÖS'ün tüzüğü ve son iki yıllık çalışma programı okunulursa görülecektir ki TÖS yalnız ilkokul öğretmenlerinin ortaokul öğretmenlerinin değil, tüm öğretmenlerin ve ulusun sorunlarının peşindedir. Bunları kabul etmeyenlere elbetteki aramızda bulunun demiyoruz. Kendi yararlarının ulusun, büyük TÜRK Milletinin yararlarının içinde bulunduğuna da inananların ise TÖS'e üye olmalarını bekliyoruz. TÖS'de şahsi menfaat yoktur, genel menfaat vardır, bu da yurt ve ulus menfaatları ile bağlantılıdır. İşte kademe sendikacılığının karşısında bulunmamızın da tek nedeni budur. Kademe sendikacılığını savunanların toplum ve yurt yararlarını ikinci plânda düşünmeleri.

1. sayfadaki "Öğretmenler Neler ve Kimler İçin Sürülüyor", başlıklı yazımızda yayınlanan iki belgeye ilâveten işte bir üçüncüsü daha.

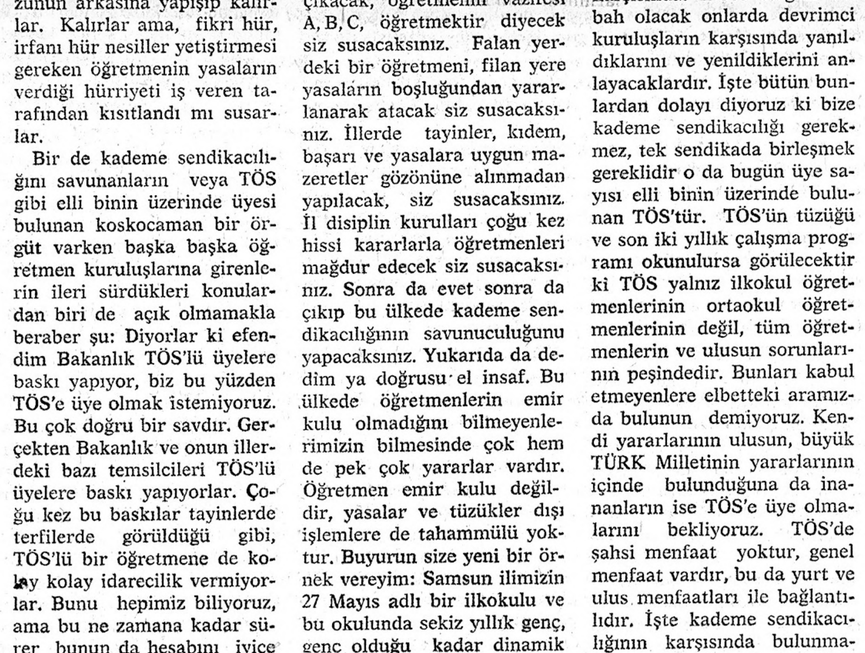

Sayın Öğretmenler İMECE'ye abone olunuz

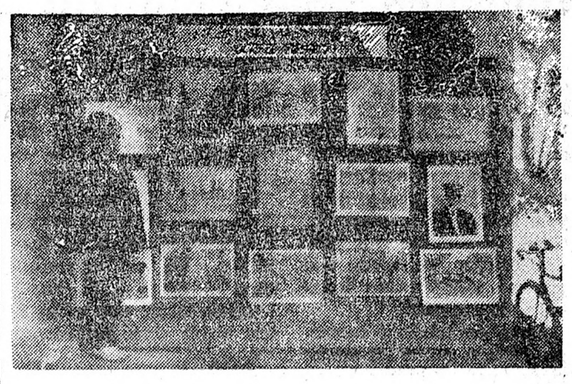

Üstün Zekâlı Çocuk

Konya — Ereğli Dumlupınar İlkokulu öğretmeni üyemiz Mehmet Demircan'ın oğlu, Barbaros İlkokulu 1/B öğrencilerinden Gürsel Demircan 8 Haziran 1968'de Konya - Ereğli'de bir sergi açacaktır.

23 Nisan töreninde küçük ressamın eserlerinden on tanesi bir pano üstünde halka gösterildi. Fotoğrafta bu tabloyu görüyorsunuz.

Bu Ne Perhiz...

45 yıllık Cumhuriyet idaresinde söz konusu olmayan mutemetlik işi bu yıl Millî Eğitim Bakanının icadı ile huzursuzluk mayası oldu. Adamın işi gücü ortalık karıştırmaktan ibaret. Bir bakıma da haklı, başka iş beceremezse bir insan ne yapar?

1968 yılının ilk haftalarında ve bütçenin ilk ayında yurdun dört bucağından şikâyetler başladı. Öğretmenlerin mutemet seçme hakları ellerinden alınmak isteniyor, öğretmenler direniyordu.

Konunun en ilginç ve en mantıksız olayları Aydın ilinde görüldü. Hani Atatürk'ün Bursa nutkunu Stalin'e mal eden bilgin Vali varya onun ilinde. Söke'nin Kaymakamı seçtiği mutemedi jandarma zoru ile kabul ettirme divaneliğine kapıldı.

TÖS yer yer olaylara el attı. Aylığı verilmeyen bazı yerlerde üyelerin aylıklarını ödedi. Ve bir yazı ile Millî Eğitim Bakanlığını uyardı.

Bakanlık verdiği 13.5.1968 günlü ve 20670 sayılı cevapta "mutemet tayini işinin maaş alan öğretmenleri ilgilendiren bir konu olduğu 9.12.1967 günlü genelgemizde belirtilmiş bulunmaktadır." der. Bunu biz onlara dedik. Bırakın öğretmeni özgürlüğüne bunca saygısızlığa varmayım.

Müsteşar ile Bakan birbirinden habersiz midir, yoksa biri ötekine kuyu mu kazar?

Müsteşar mutemet tâyininin öğretmene ait olduğunu TÖS'e bildirir. Bakan ise valilere "...mutemet tâyinleri her ne kadar öğretmenlerin arzularına bırakılmış ise de..." der ve bu hakka tecavüz eder. Siz İlhami Bey Millî Eğitim ailesine huzur getirecektiniz değil mi?.. Bu ne perhiz.....

Sürülen öğretmenler için neler yapılıyor

1 — Ilgın Lisesinden Denizli'ye verilen Ünal Akıncılar'ın 423 öğrencisi olayı protesto ettiler.

2 — Kütahya'nın Altıntaş Köyü Kuyucak halkı 147 imza ile Başbakanlığa ve Milli Eğitim Bakanlığına başvurdu.

3 — Kütahya 19 Mayıs İlkokulu Müdürü sürülünce 300'den fazla imza ile çocuk velileri işlemi haksız buldular.

4 — Keçiborlu Ortaokulu öğretmeni İlhan Alkan için öğrenciler ders boykotu yaptılar.

5 — Van'da öğretmenler arkadaşları için ders boykotu yaptılar.

6 — Çal Ortaköy'de iki öğretmen bir arkadaşlarına yapılan haksızlığı protesto için istifa ettiler.

7 — Mardin'den sürülenler için çeşitli kuruluşlar ve halk eylemi tel'in ettiler.

8 — Malatya ortaokulunda arkadaşları dövülen öğretmenler can emniyeti kalmadı gerekçesiyle dersleri boykot ettiler.

TÖS'ün Şubelerini Tanıtıyoruz

Sıra No:	Şube Adı				
		56	Besni	87	Çal
		57	Beyşehir	88	Çameli
		58	Biga	89	Çamlıdere
28	Ankara	59	Bigadiç	90	Çan
29	Antalya	60	Bilecik	91	Çanakkale
30	Antakya	61	Bingöl	92	Çardak
31	Araç	62	Birecik	93	Çarşamba
32	Ardahan	63	Bismil	94	Çatalzeytin
33	Ardanuç	64	Bodrum	95	Çay
34	Ardesen	65	Bolu	96	Çaycuma
35	Arguvan	66	Burdur	97	Çaykara
36	Arapkir	67	Bursa	98	Çayeli
37	Arhavi	68	Boğazlıyan	99	Çayıralan
38	Artova	69	Bor	100	Çayırlı
39	Aşkale	70	Borçka	101	Çekerek
40	Aydın	71	Bolvadin	102	Çelikhan
41	Ayancık	72	Bornova	103	Çemişgezek
42	Aybastı	73	Boyabat	104	Çerkeş
43	Ayvacık	74	Bozdoğan	105	Çermik
44	Ayvalık	75	Bozüyük	106	Çeşme
45	Azdavay	76	Bozkır	107	Çiçekdağ
46	Babaeski	77	Bucak	108	Çifteler
47	Bafra	78	Bulanık	109	Çine
48	Balıkesir	79	Bulancak	110	Çivril
49	Balya	80	Buldan	111	Çorlu
50	Banaz	81	Burhaniye	112	Çorum
51	Bandırma	82	Bünyan	113	Çubuk
52	Bartın	83	Bekilli	114	Çumra
53	Bayındır	84	Ceyhan	115	Daday
54	Bayramiç	85	Cide	116	Darende
55	Bergama	86	Cihanbeyli		

Dinlenme Kampı Açılıyor

(Baştarafı sayfa 1'de)
yazıhanesidir. İstanbul'dan kara yolu ile gelmek isteyenler Bursa otobüslerine bilet alacak, Gemlik'te ineceklerdir. İstanbul'dan ayrıca Salı, Cuma ve Pazar günleri deniz yolu ile gelmek mümkündür. Gemi, bu günlerde saat 12.00 de Gemliğe varmakta, aynı gün saat 15.00'te tekrar İstanbul'a dönmektedir.

Kamp devrelerinin başlangıç günleri, günün ilk saatlerinden geç vakitlere kadar, Gemlik iskele binasının önünde, yaka ya da kolunda TÖS işareti bulunan görevliler, kampa gelen arkadaşlarımızı karşılıyarak taşıt sağlıyacak ve kamp yerine gitmelerine yardımcı olacaklardır.

Herhangi bir aksilik halinde, arkadaşlarımız iskeleden dolmuş motorları, ya da kara yolundan 150 kuruş karşılığında Narlı köyüne gidebilirler.

3 — KAMP DEVRELERİ :

10'ar günlük devreler halinde yedi devre olarak saptanan kampımızın devre tarihleri şöyledir :

1.	Devre	21	Haziran	30	Haziran
2.	"	1	Temmuz	10	Temmuz
3.	"	11	"	20	"
4.	"	21	"	30	"
5.	"	31	"	9	Ağustos
6.	"	10	Ağustos	19	"
7.	"	20	"	29	"

Kampa katılmak isteyenler en az bir, en çok üç devre kalmak durumundadırlar. Önceden iki, ya da üç devre kalacağını bildirmeyip, kaporasını buna göre yatırmamış olanlar, sonradan devrelerini arttırmak istediklerinde o devre için yer kalmamışsa, kamptan ayrılmak zorunluğundadırlar.

4 — ÜCRET :

Ücret, yemek ve yatak olmak üzere ayrı ayrı saptanmıştır.

Sabah kahvaltısı, öğle yemeği ve akşam yemeği olarak, tabldot usulü üç övün verilir. (Yemekler üç çeşittir)

Çocuklar için ayrıca hafif bir ikindi kahvaltısı verilir. Bir günlük yemek ücreti 10,— TL.'dır. 2-8 yaş arasındaki çocuklar için 5,— TL. alınır. 2 yaşına kadar olan çocuklar için hiçbir ücret alınmaz.

YATAK :

Üç ve daha fazla yataklı çadırlarda, kişi başına 250 kuruş yatak ücreti alınır. Çocuklar için ayrıca yatak istemiyenlerden yatak ücreti alınmaz.

İki yataklı çadırlarda, kişi başına 350 kuruş yatak ücreti alınır.

Kampçılar yastık kılıfı, yatak çarşafı getirmelidirler.

Özel ihtiyaçlar büfeden temin edilebilir.

5 — EĞLENCE - GEZİ

Kamp için, çeşitli spor ve eğlence araçları sağlanmıştır. Bunlardan ayrıca bir ücret ödenmeden yararlanılacaktır.

Öte yandan, her devre için seçkin sanatçıların katılacakları şiir ve müzik şölenleri düzenlenecek, bunlar için de ücret alınmıyacaktır.

Çevrede görülmeye değer yerlere yapılacak toplu geziler (Bursa - Uludağ - İstanbul ve civarköyler) için, geziye katılacaklardan taşıt ücreti alınacak, yemekler "kumanya" olarak verilecektir.

2. Başkanımız

(Baştarafı Sayfa 1'de)
ması gerektiği görüşüne varılmıştır.

Ayrıca 657 sayılı kanunda yapılacak değişiklik konusunda yapılan çalışmalar ile 624 sayılı kanunun aksak yönleri üzerinde fikir alış - verişi yapılmıştır.

Devlet Personel Dairesinin bu konudaki yazısı şöyledir:

"İlkokul öğretmenlerinin İl ve ilçelerde tâyin ve nakilleriyle ilgili komisyonlarda öğretmen derneklerinin bir temsilci bulundurması 222 sayılı kanunun 29. ve 31. maddeleri icabıdır.

624 sayılı kanunla (Md. 13/i) Devlet Personelinin müşterek hak ve menfaatlarının takibi, idarî ve kazaî merciler önünde temsil etme ve ettirme hakkının sendikalara ait bulunduğu yeniden hükme bağlanmıştır. Derneklerin bu yolda yapacakları çalışmalar ise (Md. 14/f fıkrası, son pragraf) sınırlandırılmıştır.

Adı geçen komisyonlarda, aynı maksatla sendika veya sendikaların temsilci bulundurmaları gerekeceği mütaleasiyle, İl ve İlçede kurulmuş veya buralardaki öğretmenlerin girdikleri sendika veya sendikaların kendi aralarında seçecekleri temsilcinin öğretim komisyonlarında bulundurulması gerektiğinden buna göre işlem yapılmasını ricae derim."

İmza

Hikmet BALOĞLU
DEVLET PERSONEL DAİRESİ GENEL SEKRETERİ

—oOo—

Tonguç'un Selâmı

lardan yakındılar. Özellikle kızların okullara yollanmadığını, müfettişlerin de öğretmenleri sıkıştırdıklarını ileri sürdüler. Bakan bir demokrasi kahramanı edasiyle: "Size kim dedi vatandaşın çocuğunu zorla okula getirtin diye!.. Vatandaş serbesttir. İster yollar isterse yollamaz. Sizi zorlayan müfettişler varsa bana yazınız, ben o müfettişin kulağından tutar fır fır çevirir atarım."

Gerçekten çok müfettişler atıldı. Halka arka çıkan çok öğretmen ezildi. Bakanlık emrine alınmalar, işine son verilmeler, sürülmeler ve neler neler icadedildi. Lise öğretmenlerine kâtiplik mesleği keşfolundu. Jurnalcılık teşvik edildi. İspiyonlara Bakanlık müfettişliği bağışlandı. Öğretmenler birbirinin kuyusunu kazmaya yöneltildi. Öğretmenler oyuna geldiler, biri ihbarcı, bir başkası tanık olup üçüncü arkadaşlarını yedirdiler. Bu ahlâk dramlarının rejisörlüğünü yapanlar sıranın kendilerine geldiğini farketmeden değirmenin ağzına yanaştılar. Kendilerinin kullandıkları silâhlarla vuruldular. Köni Genel Müdürlükten uzaklaştırıldı. Aylığını kapattığı okuldan aldı. Beş yılı aşkın bir süre doldurduğu makamdan uzaklaştırılma nedenini bulamıyordu. Zihni hep bunu arıyordu. Böylesine dalgın bir gününde Galata Köprüsü üstünde Tonguç'la karşılaştı. Tonguç: "Herhaba Yunus" dedi. Kendi deyişi ile bu merhaba onun beynine bir balyozdu. Köni uyandı ama iş işten geçmişti.

Sanır da pek övünecek çizgiden geçmedi. "... Köpekler gibi pişmanım" demenin yararı olur mu hiç?

1967 - 1968 öğretim yılını reform yılı ilân ederek açanların Genel Müdürlerine dostluk bizden olsun. Antalya'dan, İzmirden, Denizli'den, Kütahya'dan, Edirne'den her ilden her ilçeden öğretim yılının her döneminde manga manga öğretmeni sürmekle yaranacaklarını sanmasınlar. Muhtemetlik oyunlarının icadı Cellât yönetici besleme yöntemleri, türlü çeşitli vaadlarla jurnal makineleri kurmaları, sarı sendikalar, besleme dernekler yaratmaları inansınlar ki pişman olma durumlarından kurtulmalarına yetmez.

Hoşça kalınız.

—oOo—

Samsun'a Çıkan

(Baştarafı sayfa 1'de)

rını yürekten kutluyoruz. 19 Mayıslar Gençlik için bir bayram olmaktan çok ulusal bağımsızlık sorununda bilinçlenme fırsatı olmalıdır.

UYAN VE BİRLEŞ

Büyük çoğunluğu bu ülkünün inancısı olan gençliğimizden ayrılmış azınlığın da en kısa zamanda Atatürk'ün bağımsız Türkiyesi için görüş değiştirmelerini onların yurt ve ulus severliğinden bekleriz. Mukaddesatçılık, islâmcılık ve buna benzer takma adlı inanışlarla uydurma milliyetçilik akımlarının Atatürk ilkelerini yoketmeye yöneldiğini anlayarak tüm gençliğimizin uyanıp birleşmesini umutla bekliyoruz.

İ. SAFA GÜNER
İkinci Başkan

TÖYKO
matbaası
Her çeşit basım işlerini ucuz ve kaliteli olarak yapar
Rüzgârlı sokak no: 15
ULUS — ANKARA

Sürgünler Bitmedi

(Baştarafı sayfa 1'de)
niz Bakanlık emrine alınıyor. 25 Eylül 1967 hamle başladı.

Kayseri Milli Eğitim Müdür yardımcısı Mehmet Öztekinyiğit Niğde Müfettişliğine atılıyor. Ve hamle gelişiyor.

TÖS ise 18 Eylül 1967'de yayınladığı bildirisi ile 6.437.827 ilköğrenim çağını yaşayan çocuktan 2.624.118'inin okuldan yoksun olduğunu kamu oyuna bildiriyor. Eğitim sorunlarımız ve bunların çözüm yollarına ışık tutuyordu. Ayrıca 25.9.1967'de bir mektup ile İlhami Ertem'e eğitimimizin problemlerini ve öğretmenlerin partizan yöneticilerden çektiklerini iletmişti. Kocaeli'nde, Kütahya'da, Bursa'da, Çanakkale'de, Antalya'da ve daha birçok yerlerde öğretmenlere yapılan baskılar bir bir anlatılmıştı.

Bakan ne yaptı :

Bakan, TÖS'ün belli bir merkezden emir aldığını söyledi. TÖS'ü hizaya getirme savaşı ilân etti. Aferin Ertem (Bayram haftası yerine mangal tahtası) diye buna derler...

TÖS, 27.9.1967 günlü ve 389 sayılı bir yazı ile İlhami Ertem'i uyarıyor. Milli Eğitim Müdürlerinin kasıtlı, vasıfsız ve kanunsuz yönetim yöntemlerini yer ve isim bildirerek kendisine bildiriyor. Müfettişlerin sendikal eylemler konusunda yetki sınırlarını aşarak savcılık görevi yapar gibi davranışlarını ortaya koyuyor ve eğitimde verimin öğretmenin huzuruna bağlı olduğunu belirtiyor. İdarî ve Adlî kuruluşlar Osman Tabak, Hasan Girit, Ahmet Öztaş, Ahmet Toptaş... gibi ağır ithamlar ile işlerinden atılan öğretmenleri beraat ettiriyor.

TÖS, Milli Eğitim hizmetine zararı dokunanların kara listesini yayınlıyor. [1. No. boştur. Onun seçimini Ulus yapar.]

Ve İlhami Ertem öğretim yılının ilk haftalarında Antalya, Kütahya, Malatya, Kocaeli, Çanakkale, İzmir, Edirne, Bursa, Balıkesir ve daha birçok illerden küme küme 5 erlik 7 şerlik gruplar halinde uzak illere öğretmen sürdü. İşte hamle yılının atılımları. Ve bu sürülen öğretmenlerin suçları başka sütunlarımızda marifetlerini okuyacağınız kişilere karşı durmalarıdır.

Sürgünler Ekim ayı içinde öyle yoğunlaştı ki öğretmenler girdikleri derslerin bu okulda son saat olması, öğrenciler, yarın öğretmenlerini görememe kuşkusu. veliler her an çocuklarının öğretmensiz kalma korkusu içine düştüler. Öğretmenler direnme kararı aldılar. Ülkenin her yerinden, Antalya, Eskişehir, Malatya, İzmir, Edirne, Karabük, Balıkesir, Havran, Denizli, Kocaeli toplantılarına binlerce öğretmen akın akın gelip toplandılar. Öğretmenler boykot istiyordu. Derslere girmemek ve Bakanlığın tutumunu boykot için derslere girmemek istiyorlardı. Van, Çal, Erzincan gibi yersel boykotlar görüldü. Bakanlık pusuya girdi. Sürgünler durur gibi oldu. Sonra Kıbrıs olayları, öğretmenin yurt ve ulusseverlik duygularını kamçıladı. Partizanlar için önem taşımıyan bu ulusal konu öğretmen için büyük değer taşıyordu. Direnmenin durdurulması ve milli bağımsızlığımız konusunda bir yara açılmaması için fedakârlık öğretmene düştü.

Sular uyudu lâkin... İşten el çektirilmeler sürgünler ve il disiplin kurulu kararları ile il içi nakiller. Öğretmen göçebe gibi. Öğretmen tedirgin.

Derken 4 Aralık 1967 günü İlhami Ertem Anadolu Ajansına özel bir bülten yolladı ve Fakir Baykurt'u Bakanlık emrine aldığını ilân etti. İşte reform yılı ve huzur yılı. Türkiye'de öğretmen topluluğunda tansiyon yükseldi. Bu biçim yönetime uyanan tepki yurt için, ulus için nelere malolacaktı. Meslek kuruluşları, öteki sendikalar, öğrenci kuruluşları, vatandaşlar Genel Merkeze teller yağdırdılar. Bakan sustu. Ama içini kin ve intikamdan temizleyemedi.

Ve öğretim yılının birinci dönemi bitti. Özel okullar yürüyüşü oldu. İkinci dönem liselerin (İmtihan ve Sınıf Geçme Yönetmeliği) protestosu ile başladı. Bu olaylarda öğretmenlerin ilişkisi aranmaya başladı. Bu da TÖS'ün direnme uzantısı mı diyenler var. Ve sonra öteki memur sendikaları direnme kararı aldılar. Bu da öğretmenlerin emeklerinin ürünü mü dediler.

Nisanlara, Mayıslara geldik. Bu hafta okullar tatile giriyor. Öğretmenler hâlâ sürgün ediliyorlar. Trabzon, Van, Mardin, Elbistan, Gümüşhane orta öğretim kurumlarından öğretmenler kitleler halinde sürülüyor.

Ilgın Lisesi öğrencileri, Altıntaş'ın Kuycak Köyü halkı Kütahya'nın 19 Mayıs okulu öğrenci velileri, Mardin halkı, sürülen öğretmenler için yüzlerle imzalı protesto dilekçeleri veriyorlar. Dinleyen kim? Yıl hamle yılı. Yıl bitti. İl içi il dışı binlerce öğretmen sürüldü, lâkin sürgün bitmedi. Sürgün bitmedi. Az gelişmiş Türkiyemizin parası yeter mi binlerce öğretmenin yolluğuna 2,5 milyondan fazla çocuğumuz ilk öğrenimden yoksun iken Tekniker okulları kapanırken, onbinlerce genç yüksek öğrenime kavuşamazken, orta öğretim kurumlarında aydan aya yönetmelik değişimi yapılırken, halkın çocukları imam hatip eğitimi ile gerçek hayattan saptırılırken, eğitim enstitülerinin öğrenci kadroları 8 kişilik rakamlara indirilirken Milli Eğitim Bakanının işi gücü öğretmen sürmektir. Vatana hizmet böyle olur! Bilen bilmeyene öğretsin!...

—oOo—

Tekzip

(Baştarafı Sayfa 1'de)
Müdürü Sabri Yahşi bir vatandaş olarak herkes gibi oğlunu bu imtihana sokma hakkına sahiptir.

2 - Sabri Yahşi Milli Eğitim Müdürü olarak, oğlu bu imtihanda olsa da olmasa da imtihanın normal şartlar altında cerayan edip etmediğini denetlemekle mükelleftir.

3 - Gazetenize bu haberi veren sayın muhabirinizin de temas ettiği gibi, imtihan salonunu gözaltında bulunduran yüze yakın öğrenci velileri huzurunda ve altı kişilik imtihan komisyonu nezdindeMilli Eğitim Müdürü Sabri Yahşi'nin oğluna yardım ettiği iddiası en hafif manası ile ciddiyetten uzak, mantık dışı ve kökleri hangi mesnede dayandığı belli olmayan meş'um ve melhuz bir düşüncenin ifadesidir.

4 - Sayın gazeteniz:Milli Eğitim Müdürü Sabri Yahşi'nin oğluna yardım ettiği iddiasını savunmakla o gün imtihanda görevli 6 kişilik imtihan komisyonunu da zımnen suçlamış durumdadır. Bir meslek yayınının bu tutumunu esefle karşılamamak mümkün değildir.

Netice: Bir takım melhuz düşüncelere müstenit, Sabri Yahşi'yi hedef alan ve böylece dürüst bir şekilde yapılan imtihana gölge düşürerek halk nazarında idare ve komisyona itimatsızlık telkin etmeye yeltenen bu iddiayı imtihan komisyonu olarak şiddetle red ederiz.

Komisyon Başkanı
Ahmet Gör
Milli Eğitim Müd.
Ali Yazıcıoğlu
Merkez Orta Ok. Müd. Yard.
Ali Gür
İnkılâp Orta Ok. Müd, Yard.
Bayram Sunaoğlu
Teftiş Şefi
Yavuz İs
Gezici Başöğretmen
Cemil Bozkurt
Sümer İlkokulu Müdürü

—oOo—

TÖS Genel Merkez Hukuk Bürosu Dışında Kurulacak Hukuk Büroları ve Bunların Çalışmaları ile İlgili Yönetmelik

1 — KURULUŞ :

Madde 1 — Türkiye Öğretmenler Sendikasının, Türkiye yüzeyinde dağılmış il ve ilçelerdeki şubelerinin merkeze olan uzaklıkları, birbirlerine olan yakınlık ve ulaşım bağlantıları gözönünde bulundurulmak suretiyle, Merkez Hukuk Bürosunun teklifi ve Yürütme Kurulu kararı ile gerekli görülen şube merkezlerinde bu yönetmelik hükümlerine uygun olarak çalışmak üzere (Bölge Hukuk Büroları) kurulabilir.

Kuruluş kararında bu bürodan faydalanacak şubelerin adları da belirtilir. Mevcut bir hukuk bürosunun kapanmasına karar verilmesi de aynı yolla olur.

Madde 2 — Bir bölge hukuk bürosunun kurulmasına karar çıkınca, Genel Merkez durumu derhal bu şubeye ve bağlanacak diğer şubelere yazı ile bildirir.

II — BÖLGE HUKUK BÜROLARINDA GÖREVLENDİRİLEN AVUKATLAR :

Madde 3 — Merkez Hukuk Bürosu, kurulacak bölge hukuk bürosu için teklifte bulunurken bu büroda görevlendirilecek avukat sayısı ile adlarını belirtir. Merkez Hukuk Bürosu bu isimleri şube ve gerekli görürse civar şubeler başkanlıkları ile yapacağı yazışmalar sonunda ve avukatların da yazılı kabulü ile saptar. Onay için Yürütme Kuruluna getirir.

Madde 4 — Görevlendirilecek avukatlar için, bu yönetmelikte belirtilen diğer şartları kabullenmesi, öğretmenlik mesleğine yakınlığı, sendika fikirlerini anlıyarak benimsemiş olması, bu yoldaki ülkücülüğünün bilinmesi ve öğretmenleri yahut öğretmenliği incitici bir davranışının mevcut olmaması, sırasiyle tercih sebebi sayılır.

III — BÖLGE HUKUK BÜROLARININ ÇALIŞMASI ŞEKLİ :

Madde 5 — Bölge Hukuk Bürosunda birden fazla avukat görevlendirilmesi halinde bu avukatlardan o büro merkezinde yazıhanesi bulunan veya meslekte daha eski olan yahut Genel Merkez Hukuk Bürosunca takdir olunacak diğer sebeplerden dolayı bir tanesi büro başkanı olarak ayrılır. Bu takdirde, o büro çevresindeki işlerin diğer avukatlar arasındaki dağıtımı ve takibi hususları büro başkanı tarafından yürütülür.

IV — HUKUKİ YARDIMA İHTİYAÇ HALLERİNDE YAPILACAK İŞLER :

Madde 6 — Üyeler hukukî yardıma ihtiyaç duydukları hallerde bağlı oldukları şubeye bir dilekçe ile ilgili diğer belgeleri ekliyerek başvururlar. Bu başvurma üzerine şubece gerekli incelemeler yapılır ve şube yönetim kurulunca hukukî yardım yapılıp yapılmamasına karar verilir.

Yardım yapılmasına karar verildiği hallerde bu karar gerekçesi ile birlikte Genel Merkeze iletilir. Genel Merkez Hukuk Bürosu şube kararına büro görüşünü ekliyerek Yürütme Kurulunun kararına sunar.

Yürütme kurulunun bu konudaki kararı gereği yerine getirilmek üzere ilgili şubeye gönderilir.

Şubeler ivedilik hallerinde, şube yönetim kurulu kararından sonra tel veya telefonla Genel Merkezin onayını alırlar. Ancak böyle hallerde de yukardaki formaliteyi en geç bir hafta içinde yerine getirirler.

Madde 7 — Bölge Hukuk Büroları Genel Merkezin izlenmesine karar verdiği ve bağlı bulunduğu şubenin aracılığı ile kendilerine bildirilen dâvaları izlerler.

Madde 8 — Bölge Hukuk Bürolarınca izlenen dâvaların Genel Merkezce bilinmesini sağlamak üzere bölge avukatı dâvanın hangi mahkemede görülmekte olduğunu, taraflarını, duruşma gününü, konusunu, eğer bir duruşmadan çıkılmış ise, duruşmasına girilen dâvanın yerini, dosya numarasını, o celsede yapılan işlerin özetini, talik sebebiyle talik edildiği günü ve gerekli görülen diğer bilgileri duruşma gününden itibaren 3 gün içinde şube aracılığı ile Genel Merkeze bildirir.

Altı, yedi ve sekizinci maddelerde gösterilen formaliteler yerine getirilmeden avukatlara herhangi bir ödeme yapılamaz.

Madde 9 — Avukat gerek kendisi tarafından açılan ve gerekse Genel Merkezce veya C. Savcılıklarınca açılıp takibi işi kendilerine havale olunan dâvaların duruşmalarında hazır bulunmağa mecburdur. Bunu temin için aynı yerde izlenen birden fazla dâva mevcut ise bunların duruşmalarının aynı güne konulmasına, dâvalar için seyahat edilmesi gerekmekte ve dâvaların bulunduğu mahkemelerde ayrı ayrı yerlerde ise bir aynı seyahatte birkaç yerdeki duruşmaya birden girilebilmesine bilhassa itina olunur.

V — VEKALET ÜCRETİ VE MASRAFLAR :

Madde 10 — Bölge Hukuk Bürolarında görevlendirilmiş avukatlara takip ettikleri her dâva için karar tarihinde yürürlükte bulunan (Ankara Barosu asgari ücret tarifesi) ne göre ücret ödenir. Aynı dâvaya birden fazla avukatın girmiş olması halinde ödenecek ücret, bu dâvaya giren avukatlar arasında bölüşülür. Ancak dâva sonuna kadar birinin sorumluluğu altında yürütülmüş ise meslekî zorunluluklar sebebiyle bir veya birkaç oturum geçici olarak başka bir avukat izlemiş ise ücretin tamamı, sorumluluğu yüklenmiş avukata ödenir. Bununla beraber hizmeti geçmiş diğer avukata da bir pay ayrılması hususunu avukatlar kendi aralarında kararlaştırabilirler.

Ayrıca izlenen dâva sonucunda mahkemece karşı tarafa yükletilip tahsil edilebilen maktu ve nisbî vekâlet ücretlerinin tamamı da o dâvayı izliyen avukatın sayılır. Bu takdirde ilâmı alan avukatın icra takibinde yapılacak masrafları bizzat sarfetmesi gerekir.

Ceza dâvalarında maddi ve manevi tazminat talep edilmiş ve mahkemece de buna karar verilmişse aynı avukat işbu tazminatın tahsili için uğraşmak mecburiyetinde olduğu gibi icraca borçluya yüklenecek ücreti vekâlet ile takip için gerekli olup icra dosyasında görülecek masraflar dışında, tahsil olunacak tazminattan herhangi bir pay veya ücreti vekâlet talep edemez.

Madde 11 — Avukatların yazıhanelerinin bulunduğu yerler dışında dâva izlemekle görevlendirilmeleri halinde her oturum için seyahat zorunluluğu sebebiyle o iki yer arasındaki normal taşıt giderlerinden başka, görevli bulunulan her gün için 35 TL. sı yolluk ödenir. Dâva için şehirler arası normal taşıtlardan faydalanma halinde duruşmaya yetişmemek ihtimali mevcut ise avukatın bir gün önce vasıta ile duruşma mahalline geçmesi ve böylece bir günlük fazla tahakkuk ettirmesi mümkündür. Ancak gerektiğinde bu durumu belgelendirmesi istenilebilir.

Madde 12 — Avukata, sözlü ve yazılı danışma, ihbarname, ihtarname, protesto düzenlenmesi disiplin kuruluna savunma ve disiplin kurulu kararına itiraz dilekçesi v.b. işler için herhangi bir ücret ödenmez.

Madde 13 — Bulunulan merkez dışı seyahat mecburiyeti halinde yolluk tahakkukuna esas olmak üzere avukat, gösterilen gün sayısının, gidilen yerin mesafesi, merkezle arası, taşıt durumu ile izah edilirolması şarttır.

Avukat yaptığı her görev gezisi sonunda ekli örneğine göre iki nüsha halinde "geçici görev yolluğu bildirimi" düzenleyip imzalar, bağlı bulunduğu şube başkanlığına verir. Bildirim şube yönetim kurulunda görüşülüp kabul edildikten sonra bir nüshası şubede alıkonularak bir nüshası da Genel Merkeze gönderilir. Genel Merkez Yürütme Kurulunun kabulünden sonra ödeme yapılır.

Bildirimlerin gerçeğe uygunluğundan birinci derecede şube yönetim kurulu sorumludur.

VI — DİĞER HÜKÜMLER :

Madde 14 — Bölge Hukuk Bürolarınca yapılacak her türlü dâva ve takip masrafları ile avukatlara ödenecek ücreti vekâlet ve yollukların hangi oranlarda Genel Merkezce karşılanacağı hususu, dâva mahalli olan şubenin mali durumu nazara alınarak Genel Merkezle şube arası yazışmalar sonunda Genel Merkez Yürütme Kurulunca kararlaştırılarak ilgili şubeye bildirilir. Genel Merkez ödemeleri yapar.

Avukata yapılan her türlü ödemeler bölge hukuk bürolarının bağlı olduğu şubeler aracılığı ile yapılır. Şubeler Genel Merkez Yürütme Kurulu kararı olmadan herhangi bir ödeme yapamazlar.

Şubeler bu yönetmelikteki esaslara aykırı bir şekilde hiçbir avukatla ön sözleşme yapamazlar, yaptıkları takdirde yöneticileri şahsen sorumlu olur.

Madde 15 — Dâvanın af kanunu, vazgeçme veyahut anlaşma sebebiyle düşmesi hallerinde görevli avukatın vekâlet ücreti tam olarak ödenir.

Madde 16 — Görevi ihmal hallerinde ve takibi şikâyete bağlı olup da duruşmada bulunmamak suretiyle dâvanın düşürülmesi hallerinde Genel Merkez Hukuk Bürosunun tetkikatı sonucu, takip etmemekten ve dâvanın düşürülmesinden sorumlu olan avukatın alacaklarından Ankara Barosu asgari ücret tarifesinin o dâvalar için göstermiş olduğu ücreti vekâlet kadar bir para alıkonulmakla beraber uğranılan diğer zararlarda avukatın alacağından kesilir. Bu halin tekerrürü o avukat ile her türlü ilişkinin kesilmesi sebebi sayılır.

Avukatın kesinti yapılabilecek herhangi bir alacağının bulunmaması halinde bu kesintiler tahakkuk edecek gelecekteki alacaklarından ayrılır.

Madde 17 — Genel Merkez Hukuk Bürosu bütün bölge hukuk büroları için, Bölge Hukuk Bürosu kurulan yerdeki şube ise o bölge için bir dâva takip defteri tutar.

Bu deftere dâva ve takipler sırasiyle kaydolunur. Bu defterde Genel Yürütme Kurulunun, dâvanın sendikaca takibine ilişkin kararının tarih ve numarası ve diğer gerekli bilgiler bulunur.

Madde 18 — Bürolarda görev alan avukatlar, kendilerine tevdi edilen işleri bizzat yaparlar. Ancak özürleri halinde, şube yönetim kurulundan onay almak şartiyle bu işlerin bir kısmını kendi sorumlulukları altında bir başka avukata da yaptırabilirler. Sendika bunlara ayrıca bir ücret vermez.

Madde 19 — Bu yönetmeliğe göre kendisine iş, dâva takip havale edilecek avukat ile sendika arasındaki ilişki, avukatın şartları kabul ettiğini bildirdiği tarihten başlıyarak bir yıl sürer. Gerek avukat gerek sendika iyi niyet kurallarına aykırı düşmeyecek zaman ve tarzda sürenin bitiminden önce de ilişkinin kesilmesini istiyebilirler.

Madde 20 — Ankara Barosu asgari ücret tarifesi bu yönetmeliğin 1. nolu geçici görev yolluğu bildirimi formu II. nolu eki sayılırlar.

Madde 21 — Bu yönetmelik 1.6.1968 tarihinden itibaren yürürlüğe girer ve hükümleri yürütme kurulunca uygulanır.

Döner Dolaplarda

DÖNER DOLAPLARDA — Kerim Aydın Erdem'in ikinci şiir kitabı "Döner Dolaplardan". Birincisi "ÇOBAN AteşleRİ GÖZLERİM" Ankara'da 1962'de yayınlanmış.

Erdem'in, bu ilk şiir kitabı edebiyatımızda beklenen yankıyı uyandırmış. "Çoban Ateşleri Gözlerim" de şairin daha çok sevi üzerine yazdığı şiirleri yer almış.

Bu kez yayınlanan "Döner Dolaplarda" ise Kerim Aydın topluma ve doğaya dönmüş. Birey, doğa ve toplum üçlüsü içinde düşüncelerini ve duygularını anlatmış.

Siz okurlarımıza Kerim Aydın Erdem'in bu eserini sağlık vermekle kıvanç duyuyoruz.

Yeni Türk Şiiri dizisinden çıkan "Döner Dolaplarda"yı Bütün Türkiye Yayınevi çıkarmıştır. Fiyatı 3 liradır.

TÖS * Türkiye Öğretmenler Sendikası Yayın Organı * Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni Türkiye Öğretmenler Sendikası Genel Merkezi adına İ. Safa GÜNER * Teknik Sekreter: Murat ŞEN * Haberleşme adresi: Ihlamur sokak no. 10/6 - 7 Yenişehir - ANKARA * Fiatı: 25 Kuruş * Telefon: 17 49 27 * Abone şartı: Yıllığı 6 TL. * Abone ücreti, Ziraat Bankası Yenişehir Şubesi Ankara 25527 numaralı hesaba yatırılır * TÖS, 20 bin adet basılmaktadır * İmzalı yazıların fikir sorumluluğu yazarlarına aittir * Gönderilen yazılar ba sılsın, basılmasın geri verilmez * Gazetemizin adı belirtilmeden yazı aktarılamaz * Gönderilecek yazıların birbuçuk sayfadan fazla olmaması önemle hatırlatılır.